

ENTERPRESS

KÉTHAVILAP AZ ENTERPRISE SZÁMÍTÓGÉPEK FELHASZNÁLÓINAK

Egy fejezet vége

1988 őszén kezdtem gondolkodni azon, hogy kellene egy Enterprise-os újságot csinálni, voltak már szerkesztői tapasztalataim. Ekkor már jól ismertem a gépet, egyedülálló képességeit, s volt sok márkátárs-barátom. Nem tetszett, hogy a szaklapok közül csak néhány száni egy-két oldalt erre a gépre.

1989 nyarán egy véletlen folytán keveredtem Székesfehérváron az ALBA DATA Számítástechnikai Kisszövetkezethez. Itt dolgozott Annus István, aki megemlítettem a lapalapítással kapcsolatos elkötelezettséimet, meséltem neki az Enterprise-ről, a sok-sok elégdetlen felhasználóról. Aztán ennyiben maradtunk. A beszélgetésükre kb. másfél hónappal valamiért bementem az ALBA DATA-hoz, és emlékszem nagyon meglepődtem, amikor Annus úr elém lépett, és közölte, hogy megbeszélte a dolgot kollégáival, próbálunk meg kiadni egy négy oldalas Enterprise-os mellékletet a Novopress-ben. (A Novopress egy hirdetési újság volt.) A szándékunk az volt, hogy a Novopress-en keresztül felmérjük az érdeklődést, és csak utána indítjuk el az önálló lapot.

Bárátaimmal összeállítottuk a négy oldalnyi anyagot, és elkészítettük a mellékletet. A tervezek az szerepelt, hogy összel jelenik meg az Enterprise című hírlevél, de csak nem jött össze. Mindig kimagadt, ráadásul a Novopress szerkesztőségenek az a tagja, aki a melléklettel volt megbízva, súlyos autóbalesetet szenvedett. A végén abban maradtunk, hogy a karácsonyi számban (1989. december 15.) jelenünk meg, de nem jelentünk meg. Az okokkal a mai napig sem vagyok tisztában.

Időközben az ALBA DATA-t, az Enterpress leendő kiadóját felszámolták. Ez újabb nagy pofon volt. Szerencsére Annus István nem felekezett el a lapról. 1990 elején alakult meg a MÁTRIX Kft., s ő lett a cégi ügyvezetője. A Novopress továbbra is ígért a melléklet kiadását, de ez egészen júniusig nem történt meg, így végülis elfeljítettük őket. Ekkor dölt el: a MÁTRIX kiadja az Enterpress című számítástechnikai szaklapot.

Rengeteg kalkuláltunk: milyen gyakran, hány oldalon és mennyire jelenjen meg, mennyit kell legalább eladni belőle stb. A MÁTRIX tulajdonosai azt állították, hogy ez a lap rengeteg munka árán a legjobb esetben is csak nullszaldós lehet, és sajnos igazuk lett. Eredetileg az Enterpress 8 oldalon és negyedévente jelent volna meg. Ezt tornáztam fel 16 oldalra és le 2 hónapra... A pénzkeret annyira szűk volt, hogy reklámlára nem tudtunk költeni. Ez hiba volt, de társaimmal örültünk, hogy végre szóba áll velünk egy cégt (őrültek gyülekezete), és legalább annyi pénzt ad, hogy a nyomdai számlát ki tudjuk fizetni. (Később aztán reklámoztunk a szaklapokban)

- Mikrovilág, Rádiótechnika, Hobbi Elektronika, Computerworld-Számítástechnika - és a Danubius Rádióban.)

Augusztusban bejegyeztettük a lapot, nyomdát kerestünk. Összeállítottuk az első számot és szeptemberben megjelent az Enterpress. Mai szemmel nézve az első példányt, nagyon kezdetlegesnek, összecsapottnak tűnik az egész. Akkor viszont nagyon büszkék voltunk rá. Aztán jött a sok-sok hálákkódó levél a felhasználóktól ("Végre valaki..."). Nagyon sok tanács érkezett a szerkesztőséghöz, hogyan kellene jobban csinálni. Ezeket nagy-nagy örömmel fogadtuk, hiszen néha triviális dolgokat hagytunk ki a szerkesztésből. Fokozatosan beleerázadtunk a feladatba, és tudtuk, hogy nagy-nagy hiányt pótoltunk ezzel a lappal.

Az első év a tanulásé volt, nagy vívódások árán kialakítottuk a lap tematikáját. Nem akartuk "tömjény" szakmai lappá formálni, de játékkatalógust sem akartunk szerkeszteni. Valahol a két véglet között igyekeztünk mozogni. Táblán sikerült.

Akkoriban sokat álmودoztunk a színes címlapról, a 32 oldalról. Igyekeztünk feltornázni az eladásokat, mert a kiadónak bizonyítanunk kellett. Azonban azi kellett tapasztalnunk, hogy az EP tulajdonosok nagyrésze ekkorra már "lemondott" a gépről, hiszen a 18-20 ezer felhasználó közül jó, ha 3-4 ezer tudott (tud) az Enterpress-ről. Hiába reklámoztunk, a lap nem igazán fogott, a kiadó pedig nem jótékonytági intézmény.

Az első év végén - 1991 augusztusában - újabb embereket "fogadtunk fel" a szerkesztőségebe, és kissé módosítottuk a lap szerkezetét. És ezzel a felállással dolgoztunk mostanáig...

A MÁTRIX Kft. egy gazdálkodó vállalat, s nem éri meg tulajdonosainak hosszú távon sok-sok energiával egy nullszaldós kiadvány finanszírozni. Ezért tudomásul kell vennünk. Én pedig, a lap felelős szerkesztőjével együtt, belefáradtam ennek a vegetálási állapotnak a fenntartásába. Ezek miatt a MÁTRIX felhagy a lap kiadásával, mi ketten pedig a szerkesztésével.

Ez nem jelenti azt, hogy az Enterpress megszűnik. El kell olvasni az utolsó oldal felbívását. Nagyon reméljük, hogy az új szerkesztőség és kiadó képes lesz a 300 újabb előfizető összegyűjtésére, és így nem hal meg a lap. A szerkesztőség néhány tagja - ha az olvasók is úgy akarják - folytatni fogja az írást. Sok sikert kívánunk nekik!

Végezetül szeretném köszönetet mondani Szapper Lászlónak, Dr. Janurik Tamásnak és Bartha Istvánnak a lap tördeleséért; Annus Istvánnak, Juhász Istvánnak és Trattnerné Tóke Zsuzsának támogatásukért, kitartásukért; szerkesztőtársainknak munkájukért, valamint mindenüknek, akik levelekkel megkerestek bennünket.

Minden kedves olvasónak boldog új évet és boldogabb Enterprise-os idők eljövetelét kívánja:

Hajnal Csaba

TARTALOM 92/5-6

KURZUS

Assembly — utolsó rész	2-11
------------------------	------

PROGRAMOZÁSTECHNIKA

ISDOS betöltés	12-13
----------------	-------

Sprite kezelés az ENTERPRISE-on	13-14
---------------------------------	-------

HARDVER

Memóriabővítés 320 KB-ra	15
--------------------------	----

Ha minden fólia szakad... (folyt.)	16-17
------------------------------------	-------

TESZT

PRINT-PACK	18-19
------------	-------

KÖNNYED MŰFAJ

A győztes játékprogram: CYCLOPS	20-31
---------------------------------	-------

MINDENFÉLE

Hirdetések, felhívások	32
------------------------	----

ASSEMBLY

Utolsó rész

Az általam szerkesztett Assembly sorozat utolsó darabjában két "nagy ágyút" szeretnék elsiíni, amelyeket már régóta tartogatók.

Az első a GLTX. Egy kiváló barátom írta ezt a rendkívül ügyes rendszerbővítést, amely jelentősen feljavítja a beépített szövegszerkesztőt. A programista tanulmányozása igen tanulságos, hiszen rutinai sok mindenről - az EXOS rendszerbővítő kialakításáról kezdve a fájlkezelésen át, egészen a nyomtatávezérlesig - szólhatnak.

A második POSTER MACHINE című viselő programmal Lograph-fal készített LORES 2 típusú grafikákat lehet attribútum típusúval alakítani és színezni. A program elsődleges célja - a sorozatra nézve - bemutatni egy gépi kódú rutinokkal teleüzelt Basic program felépítését. A Basic rész végzi a teljes program vezérlését, a gépi kódú betétek pedig a sebességronthatóságot, szolgáltatásokat valósítják meg.

Befeljezésképpen minden Olvasónak sok sikert kívánok programjaik készítéséhez. Remélem, kicsit segítettem abban, hogy mindegyikük elindulhasson ezen az úton.

(vége)

-HCS-

GLTX a WP feljavításához

A GLTX program célja: a beépített szövegszerkesztőprogram bővítése, a szövegfeldolgozás megkönnyítése (elsősorban magnós konfigurációján). A program lehetővé teszi:

- A teljes magyar ékezetes karakterkészlet használatát, úgy, hogy az mind az angol, mind a német billentyűzetű gépeken egyaránt használható legyen.

- Vezérlőkarakterek elhelyezését a szövegen, amit nem a program értelmez, hanem közvetlenül a printer és így lehetővé teszi egy EPSON-kompatibilis nyomtatóval minden nyelvű dokumentum kihasználását.

- Továbbá egy érdekes szolgáltatást is nyújt a GLTX! Ez a TXRAM funkció. Ez tulajdonképpen nem más, mint egy háttér EDITOR, amelybe elküldhetjük a szövegszerkesztőben lévő szöveget, majd bármikor - a kurzor poziciójától kezdődően - visszatölthetjük. Lehetőség van a TXRAM tartalmának háttér-tárolón történő tárolására és visszatöltsére is.

A GLTX-nek van egy saját helptáblája, amit bármikor megtekinthetünk. Ezen a GLTX parancsai vannak. A helptábla megtékinése WP-ból:

Üssük le az F8 billentyűt, majd gépeljük be: HELP GLTX.

A tábla ekkor megjelenik és az ENTER billentyű leütésével törhetünk vissza a szövegre. Ennek a helptáblának az az előnye, hogy a HELP GLTX parancsra nem az aktuális szerkesztőcsatornára írja a help-et, hanem megjelenít egy táblát, és így nem rontja el a WP-ben szerkesztett szöveget.

A GLTX betöltése

Betöltés WP-ből: F1

Betöltés BASIC-ból : F1 vagy LOAD

A program betöltése után látszólag nem történik semmi, mert a GLTX egy rendszerbővítés. A program jelenlétéit ellenőrizhetjük, ha BASIC-ben kiadjuk a :HELP parancsot.

A magyar ékezetes karakterkészlet

A magyar ékezetes karakterkészletet a :GLH parancsral aktivizálhatjuk. A karakterkészlet alapállapotba állítása a :GLTX parancsral történik.

A magyar betűk definíálásán kívül a program 5 funkcióbillentyűt is definíál. Ezek a következők:

SHIFT+F1 Szövegrész törlése kurzor alatt behúzással

SHIFT+F2 Szövegrész törlése kurzor felett behúzással

SHIFT+F3 Szövegrész törlése aluról felfelé

SHIFT+F4 Szövegrész törlése felülről lefelé

SHIFT+F5 Sorok bekezdésbe szerkesztése

Szövegek nyomtatása

a szövegszerkesztő tartalmának nyomtatását a :GLP parancsral indíthatjuk. Ekkor a program megérdezi az egység és az állomány nevét, majd megkezdi a szöveg elküldését. Az egység és filenév megadására azért van szükség, mert így nem csak a nyomtatóra, hanem pl. kazettára vagy lemezre is vittetjük a szöveget vezérlőkarakterekkel együtt.

A GLP a következőket figyeli a szöveg nyomtatása közben:

Ha talál egy ASCII 155 kódú karaktert, akkor e karakter helyett ASCII 27-est küld. Igy egy escape szekvenciát küldhetünk a printernek, amellyel bizonyos nyomtatási képek állíthatók be. Ezeket az adott EPSON kompatibilis nyomtató kézikönyvéből nézhetjük ki.

Ha a program talál egy ASCII 156) /ALT& a német gépen karaktert,

fellüggeszti a nyomtatást és vár mindaddig, míg le nem utjuk az ENTER

billentyűt. Ez a PAUSE funkció. Ilyenkor a keret színe kék-ről pirosra

változik, jelezvén, hogy billentyűlécítére vár.

Ha a program kettő darab CHR\$(156) kódú karaktert talál, akkor végrejárat

egy lapdóbást. (FF : Form Feed)

A nyomtatás az ESC billentyűvel is megállítható.

(Ezeket a kódokat természetesen egyszerű billentyűlenyomás-sal tessük a WP-be. Német gépeken az ASCII 156-hoz például az /ALT/// billentyűket. A szerk.)

A TXRAM

A TXRAM tulajdonképpen egy háttér EDITOR. Ebbe elmenthetjük a szövegszerkesztő tartalmát, és bármikor visszatölthetjük a kurzor poziciójától kezdődően. A TXRAM-ban lévő szöveget eltárolhatjuk háttértárolón, vagy kinyomtathatjuk.

A TXRAM parancsai:

TXDEF - létrehozza a TXRAM-ot. (Ha a rendszer nem tud elegendő memória RAM-ot lefoglalni, hibaüzenetet kapunk.)

TXCLR - Töri a TXRAM-ban lévő szöveget. (A TXRAM-ot nem szünteti meg.)

TXSAVE - A szövegszerkesztőben lévő szöveget átmásolja a TXRAM-ba.

TXLOAD - A TXRAM-ban lévő szöveget másolja át a szövegszerkesztőbe.

SAVETX - A TXRAM-ban lévő szöveget menti háttértárolóra editor formátumban.

Az egység és állománynevét kéri. Alapértelmezés: TAPE-1.

LOADTX - Háttértárról a TXRAM-ba tölt egy file-t. ASCII és editor formátumú állományok egyaránt betölthetők. Bekéri az egység és állománynevét.

TXPRN - A TXRAM-ban lévő szöveget küldi ki a megadott perifériára ASCII formában. Alapértelmezés: PRINTER.

Hogy mire jó a TXRAM? Például:

- Egy ismétlődő szövegrészelt eltárolunk a TXRAM-ban, és amikor csak kell előhívjuk. Így sok felesleges gépeléstől mentesülünk.

- Ha váltani akarunk 40 vagy 80 karakteres üzemmód között, a WP tartalma elvész, ezért itt is használhatjuk a TXRAM-ot, mert ez megőrzi tartalmát.

- Használható még editor formátumú állományok összefűzése is. Amikor a WP betölti egy szöveget, töri a már meglevőt. Így nem tudunk szövegeket összemásolni. De, ha a hozzáfűzendő szöveget a TXRAM-ba töltjük és ebből másoljuk át a szövegszerkesztőbe, akkor megoldható ez a probléma is.

Ráadásul a GLTX bármilyen alkalmazói programból megkövethető!

Tájékoztatásul köztölöm, hogy a TXRAM a 254-es csatornán van megnyitva és tartozik hozzá egy x=40 y=3 méretű 80 karakteres videolap a 109-es csatornán.

- Göbölös László -

```

;GLTX (c)1988 by Ladislas
gltx    ld a,c
        dec a
        dec a
        jr z,indul0
        dec a
        ret nz
help0   or b
        jr z,nagyh0
        call contro0
        ret nz
        ld a,0ffh
        push bc
        push de
        call hpscr
        ld a,113d
        ld bc,vege2-szovegg
        ld de,szovegg
        exos 8
        ld a,113d
        ld b,1
        ld c,1d
        ld d,20d
        ld e,4d
        exos 11d ;display video
cikl    ld a,07d
        out (0b5h),a
        in a,(0b5h)
        sub 191d
        jr z,excikl
        jr cikl
excikl  ld a,113d
        exos 3
        pop de
        pop bc
        xor a
        ld c,a
        ret
nagyh0  ld a,0ffh
        push bc
        push de
        ld bc,vege1-szovegg
        ld de,szovegg
        exos 8
        pop de
        pop bc
        xor a
        ret
indul0  call contro0
        jp nz,txsave
        ld (regist0),sp
        call fprg0
        ld sp,(regist0)
        xor a
        ld c,a
        ret
contro0 push bc
        push de
        push hl
        ld hl,szoveg0
ellen0  inc de
        inc hl
        ld a,(de)
        cp (hl)
        jr nz,nemjo0
        djnz ellen0
nemjo0  pop hl
        pop de
        pop bc
        ret
szoveg0 defb 4
        defm "GLTX"
registro defw 0
fprg0   ld b,0
        ld c,29
        exos 16
        ld a,d
        push af
        ld b,4
        exos 11
        ld c,0
        ld sp,(regist0)

txsave  ld a,c
        dec a
        dec a
        jr z,indul
        dec a
        ret nz
indul   call control
        jr nz,txload
        ld (regist),sp
        call fprg
        ld sp,(regist)
        xor a
        ld c,a
        ret
control push bc
        push de
        push hl
        ld hl,szoveg
ellen   inc de
        inc hl
        ld a,(de)
        cp (hl)
        jr nz,nemjo
        djnz ellen
nemjo   pop hl
        pop de
        pop bc
        ret
szoveg defb 6
        defm "TXSAVE"
regist  defw 0
fprg   ld b,1h
        ld c,20h
        ld d,0c0h
        exos 10h
manci   ld a,3d
        out (0b5h),a
        in a,(0b5h)
        sub 127d
        jr z,vissza
        ld a,255d
        exos 5d
        sub 0e4h
        jr z,vissza
        ld a,254d
        exos 7d
        jr manci
vissza  ld sp,(regist)
        ld c,0
        ret
txload  ld a,c
        dec a
        dec a
        jr z,indul2
        dec a
        ret nz
indul2  call contro2
        jr nz,txclr
        ld (regist2),sp
        call fprg2
        ld sp,(regist2)
        xor a
        ld c,a
        ret
contro2 push bc
        push de
        push hl
        ld hl,szoveg2
ellen2  inc de
        inc hl
        ld a,(de)
        cp (hl)
        jr nz,nemjo2
        djnz ellen2
nemjo2  pop hl
        pop de
        pop bc
        ret
szoveg2 defb 6
        defm "TXLOAD"

```

```

regist2 defw 0
fprg2 ld b,1h
ld c,20h
ld d,0ch
exos 10h
pisti ld a,3d
out (0b5h),a
in a,(0b5h)
sub 127d
jr z,vissza2
ld a,254d
exos 5d
sub 0e4h
jr z,vissza2
ld a,255d
exos 7d
jr pisti
vissza2 ld sp,(regist2)
ld c,0
ret
txclr ld a,c
dec a
dec a
jr z,indul3
dec a
ret nz
indul3 call contro3
jr nz,txdef
ld (regist3),sp
call fprg3
ld sp,(regist3)
xor a
ld c,a
ret
;
contro3 push bc
push de
push hl
ld hl,szoveg3
ellen3 inc de
inc hl
ld a,(de)
cp (hl)
jr nz,nemjo3
djnz ellen3
nemjo3 pop hl
pop de
pop bc
ret
szoveg3 defb 5
defm "TXCLR"
regist3 defw 0
fprg3 ld a,254d
ld b,1ah
exos 7d
ld sp,(regist3)
ld c,0
ret
txdef ld a,c
dec a
dec a
jr z,indul4
dec a
ret nz
indul4 call contro4
jp nz,glp
ld (regist4),sp
call fprg4
ld sp,(regist4)
xor a
ld c,a
ret
contro4 push bc
push de
push hl
ld hl,szoveg4
ellen4 inc de
inc hl
ld a,(de)
cp (hl)
jr nz,nemjo4
djnz ellen4
nemjo4 pop hl
pop de
pop bc
ret
szoveg4 defb 5
defm "TXDEF"
regist4 defw 0
fprg4 ld b,1
ld c,22d
ld d,2d
exos 16d ;video mode
ld b,1
ld c,24d
ld d,40d
exos 16d ;video x
ld b,1
ld c,25d
ld d,3d
exos 16d ;video y
ld b,1
ld c,23d
ld d,0
exos 16d ;video color
ld a,109d
ld de,vid
exos 1
editor ld b,1
ld c,31d
ld d,250d
exos 16d
ld b,1
ld c,29d
ld d,109
exos 16d
ld a,254d
ld de,edi
exos 1d
ld sp,(regist4)
ld c,0
ret
edi defb 7
defm "editor:"
vid defb 6
defm "video:"
glp ld a,c
dec a
dec a
jr z,indul5
dec a
ret nz
indul5 call contro5
jp nz,glh
ld (regist5),sp
call fprg5
ld sp,(regist5)
xor a
ld c,a
ret
contro5 push bc
push de
push hl
ld hl,szoveg5
ellen5 inc de
inc hl
ld a,(de)
cp (hl)
jr nz,nemjo5
djnz ellen5
nemjo5 pop hl
pop de
pop bc
ret
szoveg5 defb 3
defm "GLP"
regist5 defw 0
fprg5 jp prnopen
kezdel ld b,1
ld c,01bh
ld d,24h
exos 10h
ld b,1h
ld c,20h

```

ld d,0c0h	ret
exos 10h	szoveg8 defb 3
olvas ld a,3d	defm "GLH"
out (0b5h),a	regist8 defw 0
in a,(0b5h)	fprg8 ld b,0
sub 127d	ld c,30d
jr z,bef	exos 16d ;ask editor key
ld a,0ffh	ld a,d
exos 5	ld b,8d
sub 0e4h	ld c,8d
jr z,bef	ld de,fkey1
ld a,b	exos 11d
sub 155d	ld b,0
jr z,cape	ld c,30d
ld a,b	exos 16d ;ask editor key
sub 09ch	ld a,d
jr z,allj	ld b,8d
ld a,160d	ld c,9d
exos 7	ld de,fkey2
jr olvas	exos 11d
cape ld a,160d	ld b,0
ld b,01bh	ld c,30d
exos 7	exos 16d ;ask editor key
jr olvas	ld a,d
allj ld a,0FFh	ld b,8d
exos 5	ld c,10d
ld a,b	ld de,fkey3
sub 09ch	exos 11d
jr z,newlap	ld b,0
wait ld b,01h	ld c,30d
ld c,01bh	exos 16d ;ask editor key
ld d,049h	ld a,d
exos 10h	ld b,8d
wait2 ld a,07d	ld c,11d
out (0b5h),a	ld de,fkey4
in a,(0b5h)	exos 11d
sub 191d	ld b,0
jr z,olvasd	ld c,30d
jr wait2	exos 16d ;ask editor key
olvasd ld b,01	ld a,d
ld c,01bh	ld b,8d
ld d,024h	ld c,12d
exos 10h	ld de,fkey5
jr olvas	exos 11d
bef jp prncls	ld b,0
visszaa ld b,1	ld c,29
ld c,01bh	exos 16;video csat.lekerdezes
ld d,0	ld a,d
exos 10h	push af
ld sp,(regist5)	ld b,4
ld c,0	pop af
ret	ld bc,20*12
newlap ld a,160d	ld de,kezdet
ld b,12d	exos 8 ;blokk irasa
exos 7d	ld c,0
jp olvas	ld sp,(regist8)
glh ld a,c	ret
dec a	fkey1 defb 2d,160d,161d
dec a	fkey2 defb 2d,164d,165d
jr z,indul8	fkey3 defb 2d,176d,161d
dec a	fkey4 defb 2d,180d,161d
ret nz	fkey5 defb 4d,164d,168d,180d,185d
indul8 call contro8	kezdet defb 1bh,'K',145,12,24,60,102,126,102,102,0,0
jp nz,savetx	defb 1bh,'K',151,12,24,126,96,120,96,126,0,0
ld (regist8),sp	defb 1bh,'K',133,12,24,60,24,24,60,0,0
call fprg8	defb 1bh,'K',146,12,24,60,102,102,102,102,60,0
ld sp,(regist8)	defb 1bh,'K',148,54,54,60,102,102,102,102,60,0
xor a	defb 1bh,'K',154,12,24,102,102,102,102,102,60,0
ld c,a	defb 1bh,'K',149,27,54,0,102,102,102,102,60,0
ret	defb 1bh,'K',129,12,24,60,6,62,102,62,0,0
contro8 push bc	defb 1bh,'K',147,12,24,60,102,126,96,60,0,0
push de	defb 1bh,'K',132,12,24,56,24,24,60,0,0
push hl	defb 1bh,'K',134,12,24,60,102,102,102,60,0,0
ld hl,szoveg8	defb 1bh,'K',135,27,54,60,102,102,102,60,0,0
ellen8 inc de	defb 1bh,'K',136,12,24,102,102,102,102,60,0,0
inc hl	defb 1bh,'K',138,27,54,0,102,102,102,60,0,0
ld a,(de)	defb 1bh,'K',155,16,24,28,30,31,30,28,24,16
cp (hl)	defb 1bh,'K',156,60,126,255,255,255,255,126,60
jr nz,nemjo8	defb 1bh,'K',139,102,0,60,102,102,102,60,0,0
djnz ellen8	defb 1bh,'K',140,102,0,102,102,102,102,60,0,0
nemjo8 pop hl	defb 1bh,'K',137,102,60,102,102,102,102,60,0,0
pop de	defb 1bh,'K',143,102,66,102,102,102,102,60,0,0
pop bc	

```

szovegg defb 4
defm "GLTX version 1.10 -(c) Ladislas"
defb 13,10
vege1 ;
defb 1bh,'C',73,219,88,88,0,0,0,0
defm "Written by Ladislas (c)1988"
defb 13,10
defm " GLH Hungary Mode and new FKEYS"
defb 13,10
defm " GLTX clear font"
defb 13,10
defm " GLP printer program :"
defb 13,10
defm " ALT+ + [ = ESCape to printer"
defb 13,10
defm " ALT+ > \ = PAUSE printing"
defb 13,10
defm " ALT+ >> \\= FF Form Feed"
defb 13,10
defm " ENTER = Continue printing"
defb 13,10
defm " ESC = Break printing"
defb 13,10
defm " TXDEF make the TXRAM"
defb 13,10
defm " TXCLR clear the TXRAM"
defb 13,10
defm " TXSAVE save text into TXRAM"
defb 13,10
defm " TXLOAD load text from TXRAM"
defb 13,10
defm " SAVETX save the TXRAM"
defb 13,10
defm " LOADTX load the TXRAM"
defb 13,10
defm " TXPRN print the TXRAM"
defb 13,10
defm "F9-F12 delete lines . . . F13 arrange"
defb 13,10
defb 13,10
defm " Press ENTER !"
vege2 ;
defm "Ladislas Software"
;
first2 defb 27,44,145,133
defb 27,44,151,166
defb 27,44,133,173
defb 27,44,146,168
defb 27,44,148,167
defb 27,44,154,169
defb 27,44,149,170
defb 27,44,129,160
defb 27,44,147,136
defb 27,44,132,161
defb 27,44,134,162
defb 27,44,136,163
defb 27,44,138,165
defb 27,44,135,164
defb 27,44,137,131
defb 27,44,143,132
defb 27,44,139,147
defb 27,44,140,148
last2 ;
prnopen ld de,nyomtat
ld c,0
exos 19d
call input
ld a,160d
ld de,fllen
exos 2d
ld a,160d
ld bc, last2-first2
ld de,first2
exos 8
jp kezdel
prncls ld de,magno
ld c,1d
exos 19d
ld a,160d
exos 3
jp visszaa
nyomtat defb 7
defm "PRINTER:"

```

```

magno defb 4
defm "TAPE:"
puffer defm "
savetx ld a,c
dec a
dec a
jr z,indul9
dec a
ret nz
indul9 call contro9
jp nz,loadtx
ld (regist9),sp
call fprg9
ld sp,(regist9)
xor a
ld c,a
ret
contro9 push bc
push de
push hl
ld hl,szoveg9
ellen9 inc de
inc hl
ld a,(de)
cp (hl)
jr nz,nemjo9
djnz ellen9
nemjo9 pop hl
pop de
pop bc
ret
szoveg9 defb 6
defm "SAVETX"
vege9 ;
regist9 defw 0
fprg9 call input
ment ld a,106d
ld de,fllen
exos 2d
ld a,254d
ld b,26d
ld c,106d
exos 11d
ld a,106d
exos 3d
ld sp,(regist9)
ld c,0
ret
Loadtx ld a,c
dec a
dec a
jr z,indulq
dec a
ret nz
indulq call controq
jp nz,txprn
ld (registq),sp
call fprgq
ld sp,(registq)
xor a
ld c,a
ret
controq push bc
push de
push hl
ld hl,szovegq
ellenq inc de
inc hl
ld a,(de)
cp (hl)
jr nz,nemjoq
djnz ellenq
nemjoq pop hl
pop de
pop bc
ret
szovegq defb 6
defm "LOADTX"
vegeq ;
registq defw 0
fprgq call input
tolt ld a,106d

```

```

ld de,filen
exos 1d
ld de,header
ld a,106d
exos 29d
ld a,254d
ld b,25d
ld c,106d
exos 11d
adc a,1d
sub 1d
jr z,lezar
csital ld a,106d
exos 5d
sub Cc4h
jr z,lezar
ld a,254d
exos 7d
jr csital
lezar ld a,106d
exos 3d
ld sp,(registw)
ld c,0
ret
fllen defs 1
filename defm "....."
input ld b,1
ld c,22d
ld d,0
exos 16d ;video mode
ld b,1
ld c,24d
ld d,40d
exos 16d ;video x
ld b,1
ld c,25d
ld d,3d
exos 16d ;video y
ld b,1
ld c,23d
ld d,0
exos 16d ;video color
ld a,111d
ld de,vid
exos 1d ;video open
ld b,0
ld c,30d
exos 16d ;ask editor key
ld b,1
ld c,30d
exos 16d ;set editor key
ld b,1
ld c,29d
ld d,111d
exos 16d ;editor video
ld b,1
ld c,31d
ld d,1
exos 16d ;editor buffer
ld a,112d
ld de,edi
exos 1d ;open editor
ld a,111d
ld b,1d
ld c,1d
ld d,3d
ld e,1d
exos 11d ;display video
ld bc,pal2-pal1
ld de,pal1
ld a,111d
exos 8 ;set palette
ld bc,tyfl2-tyfl1
ld de,tyfl1
ld a,112d
exos 8
ld b,1d
ld c,32d
ld d,00011000b
exos 16d ;flags editor
ld hl,filename
read ld a,112d
exos 5d ;input from editor
ld a,b
sub 13d
jr z,endinp
ld (hl),b
inc hl
jr read
endinp inc hl
ld (hl),13d
ld hl,filename
ld d,0
pipi ld a,(hl)
sub 13d
jr z,kate
inc d
inc hl
jr pipi
kate ld hl,filen
dec d
ld a,111d
exos 3d
ld a,112d
exos 3d
ret
tyfl1 defm "Type: DEVICE:FILENAME and press ENTER!"
defb 13,10
tyfl2 ;
header defm "....."
pal1 defb 1bh,'C',73d,219d,146d,146d,0,0,0,0
pal2 ;
hpscr ld b,1
ld c,22d
ld d,0
exos 16d ;video mode
ld b,1
ld c,24d
ld d,40d
exos 16d ;video x
ld b,1
ld c,25d
ld d,20d
exos 16d ;video y
ld b,1
ld c,23d
ld d,0
exos 16d ;video color
ld a,113d
ld de,vid
exos 1d ;open video
ret
txprn ld a,c
dec a
dec a
jr z,indulw
dec a
ret nz
indulw call controw
ret nz
ld (registw),sp
call fprgw
ld sp,(registw)
xor a
ld c,a
ret
controw push bc
push de
push hl
ld hl,szovegw
ellenw inc de
inc hl
ld a,(de)
cp (hl)
jr nz,nemjow
djnz ellenw
nemjow pop hl
pop de
pop bc
ret
szovegw defb 5
defm "TXPRN"
vegew ;
registw defw 0
fprgw ld de,nyomtat
ld c,0
exos 19d
call input
ld a,160d
ld de,fllen
exos 2d
ld b,1h
ld c,20h
ld d,0c0h
exos 10h
olvasw ld a,3d
out (0b5h),a
in a,(0b5h)
sub 127d
jr z,befw
ld a,0feh
exos 5
sub 0e4h
jr z,befw
ld a,160d
exos 7
jr olvasw
befw ld de,magno
ld c,1d
exos 19d
ld a,160d
exos 3
ld sp,(registw)
ld c,0
ret

```

A POSTER MACHINE programlistája

```

100 PROGRAM "POSTER"
110 ALLOCATE 1100
120 SET INTERRUPT STOP OFF
130 WHEN EXCEPTION USE LETSGO
140   CLEAR FONT
150   SET FKEY 1 "LORI3"
160   SET FKEY 2 "TAPE:"
170   SET FKEY 3 "DISK:"
180   CLEAR SCREEN
190   SET 27,0
200   TEXT 40
210   SET 26,1
220   SET 6,1
230   SET #102:PALETTE 0,CYAN,0,YELLOW
240   CODE RTN=HEXS("0,0,0,0,0,0,0,0,0,0,0,0,0,0,0,0")
250   CODE BOX1=HEXS("E5,E5,DD,E1,DD,46,4,16,0,DD,5E,1,21,0,0,19,10,FD,DD,5E,
0,19,DD,5E,E,DD,56,F,19,DD,75,7,DD,74,8")
260   CODE =HEXS("DD,e1,DD,6E,7,DD,66,8,11,0,C0,DD,46,3,DD,4E,2,E5,7E,12,DD,
7E,B,77,23,13,D,20,F5,E1,D5,16,0,DD,5E,4,19,D1,10,E6,C9")
270   CODE PAP=HEXS("3E,1,D3,B5,DB,B5,FE,BF,28,D,FE,DF,28,14,FE,F7,28,2F,FE,
EF,28,36,CO")
280   CODE =HEXS("DD,7E,5,3D,E6,F,DD,77,5,18,9,DD,7E,5,3C,E6,F,DD,77,05,CB,
27,CB,27,CB,27,26,0,6F,6,0,DD,4E,6,9,7D,DD,77,B,C9")
290   CODE =HEXS("DD,7E,6,3D,E6,0F,DD,77,6,18,9,DD,7E,6,3C,E6,F,DD,77,6,26,
0,6F,6,0,DD,4E,5,CB,21,CB,21,CB,21,09,7D,DD,77,B,C9")
300   CODE KURSIV=HEXS("21,80,b4,1,40,2,cb,3e,23,b,78,b1,20,f8,c9")
310   CODE BITMAP=HEXS("3E,65,6,3,F7,B,C5,E1,C9")
320   CODE ATRMAP=HEXS("3E,65,6,3,F7,B,D5,E1,C9")
330   CODE BITLD=HEXS("F3,3E,FE,D3,B1,FB,3E,11,1,0,0,11,0,0,F7,6,3E,11,F7,3,
F3,3E,F9,D3,B1,FB,C9")
340   CODE BILL=HEXS("E5,3E,69,6,9,E,0,F7,B,DD,E1,79,FE,1,28,2D,FE,2,28,39,
FE,4,28,3F,FE,8,28,4A,FE,9,28,50,FE,5,28,53,FE,6,28,56,FE,A,28,59")
350   CODE =HEXS("FE,11,28,5C,FE,12,28,68,FE,14,28,6E,FE,18,28,79,C9")
360   CODE JOBBRA=HEXS("DD,7E,0,DD,86,2,DD,46,4,0,B8,C8,DD,34,0,C9")
370   CODE BALRA=HEXS("DD,7E,0,FE,0,C8,DD,35,0,C9")
380   CODE LE=HEXS("DD,7E,1,DD,86,3,DD,46,D,B8,C8,DD,34,1,C9")
390   CODE FEL=HEXS("DD,7E,1,FE,0,C8,DD,35,1,C9")
400   CODE JF=HEXS("CD")&WORDS(JOBBRA)&HEXS("CD")&WORDS(FEL)&HEXS("C9")
410   CODE JL=HEXS("CD")&WORDS(JOBBRA)&HEXS("CD")&WORDS(LE)&HEXS("C9")
420   CODE BL=HEXS("CD")&WORDS(BALRA)&HEXS("CD")&WORDS(LE)&HEXS("C9")
430   CODE BF=HEXS("CD")&WORDS(BALRA)&HEXS("CD")&WORDS(FEL)&HEXS("C9")
440   CODE =HEXS("DD,7E,0,DD,86,2,DD,46,4,0,B8,C8,DD,34,2,C9")
450   CODE =HEXS("DD,7E,2,FE,1,C8,DD,35,2,C9")
460   CODE =HEXS("DD,7E,1,DD,86,3,DD,46,D,B8,C8,DD,34,3,C9")
470   CODE =HEXS("DD,7E,3,FE,1,C8,DD,35,3,C9")
480   CODE BOX2=HEXS("E5,DD,e1,11,0,C0,DD,6E,7,DD,66,8,DD,46,3,DD,4E,2,E5,
1A,77,23,13,D,20,F9,E1,D5,16,0,DD,5E,4,19,D1,10,EA,C9")
490   CODE BOX3=HEXS("E5,DD,e1,11,0,C0,DD,6E,7,DD,66,8,DD,46,3,DD,4E,2,E5,
1A,D5,CB,BF,CB,B7,CB,AF,CB,A7,DD,5E,5,CB,3,CB,3,CB,3,CB,3,83,D1,77,23,
13,D,20,E3,E1,D5,16,0,DD,5E,4,19,D1,10,D4,C9")
500   CODE BOX4=HEXS("E5,DD,E1,11,0,C0,DD,6E,7,DD,66,8,DD,46,3,DD,4E,2,E5,
1A,D5,CB,9F,CB,97,CB,8F,CB,87,DD,5E,6,83,D1,77,23,13,D,20,eb,E1,D5,
16,0,DD,5E,4,19,D1,10,dc,C9")
510   CODE IO=HEXS("7E,D3,B5,DB,B5,23,C9")
520   CODE SEQ=HEXS("1B,43,0,0,0,0,0,0,0,0,0,0,0,0,0,0,0,0")
530   CODE TAB=HEXS("3,FD,2,FD,3,BF,2,BF,3,DF,2,DF,3,F7,2,F7,3,EF,2,EF,3,
FB,2,FB,3,FE,2,FE,5,FE,9,FE,0,0,0,0")
540   CODE COLORS=HEXS("FD,21")&WORDS(SEQ+2)&HEXS("21")&WORDS(TAB)&HEXS("6,
8,CD")&WORDS(IO)&HEXS("BE,28,26,23,CD")&WORDS(IO)&HEXS("BE,28,24,FD,
23,23,10,EE")
550   CODE =HEXS("3E,5,D3,B5,DB,B5,FE,FB,C0,6,0,E,1C,F7,10,7A,C6,8,57,6,1,
E,1C,F7,10,C9,FD,34,0,18,3,FD,35,0,3E,65,1,A,
0,11")&WORDS(SEQ)&HEXS("F7,8,C9")
560   CODE LEFT=HEXS("21,0,0,6,0,37,3f,16,0,cb,16,2b,15,7a,20,f9,38,3,10,
f1,c9,3f,c5,1,0,0,9,cb,c6,ed,42,c1,18,f0")
570   CODE RIGH=HEXS("21,0,0,6,0,37,3f,16,0,cb,1E,23,15,7a,20,f9,38,3,10,
f1,c9,3f,c5,1,0,0,ED,42,cb,FE,9,c1,18,f0")
580   CODE SCL=HEXS("3E,0,D3,B5,DB,B5,FE,DF,CA")&WORDS(LEFT)&HEXS("FE,
F7,CA")&WORDS(RIGH)&HEXS("C9")
590   CODE PRI=HEXS("3A,9,2,F5,DD,E5,3E,1B,32,9,2,26,0,DD,6E,5,37,E,20,D7,
39,0,DD,E1,26,0,DD,6E,6,37,E,20,D7,39,0,F1,32,9,2,C9")
600   CODE VARS=HEXS("CD")&WORDS(BILL)&HEXS("CD")&WORDS(PAP)&
HEXS("CD")&WORDS(PRI)
610   CODE =HEXS("CD")&WORDS(COLORS)&HEXS("cd")&WORDS(SCL)
620   CODE =HEXS("C9")
630   CODE ATED=HEXS("F3,DD,E5,3E,FE,D3,B1,DB,B3,F5,3E,FB,D3,B3,
FB,21")&WORDS(RTN)&HEXS("CD")&WORDS(VARS)&HEXS("0,21")&WORDS(RTN)&
HEXS("CD")&WORDS(BOX1)&HEXS("3E,69,F7,5,78,0,21")&WORDS(RTN)
640   CODE =HEXS("FE,A8,28,E5,FE,A4,28,D,FE,A0,28,E,FE,D,28,F,CD")&
WORDS(BOX2)&HEXS("18,D4,CD")&WORDS(BOX3)&HEXS("18,cf,CD")

```

```

WORDS$(BOX4)&HEX$("18,Ca,21")&WORD$(RTN)&HEX$("CD")&WORD$(BOX2)&
HEX$("F3,F1,D3,B3,3E,F9,D3,B1,DD,E1,FB,C9")
650 CODE RST=HEX$("11")&WORD$(RST+6)&HEX$("F7,1A,C9,5")&"BASIC"
660 POKE 49144,REM(RST,256):POKE 49145,INT(RST/256)
670 LET A=PEEK(49140)+256*PEEK(49141)+8
680 POKE A,0:POKE A+1,31:POKE A+2,0:POKE A+3,0
690 CALL USR(KURSIV,0)
700 NUMERIC SD(1 TO 13)
710 LET DE,BC,X,Y,KC,FLG=0:LET XS=1:LET YS=9:LET FN$=""
720 CLEAR #102
730 REM CALL SCRIN("POSTER.SCR")
740 REM CALL ATRIN("POSTER.ATR")
750 REM DISPLAY #101:AT 4 FROM 1 TO SD(4)
760 PRINT #102,AT 2,16:"THAT'S IT!"
770 PRINT #102,AT 16,12:"ENTERPRISE UTILITY"
780 PRINT #102,AT 18,15:"VERSION 1.00"
790 PRINT #102,AT 23,6:"- PRESS ENTER BAR TO CONTINUE -"
800 INPUT #105:AS
810 REM CLOSE #101
820 REM CLOSE #27
830 LET DE,BC,X,Y,KC,FLG=0:LET XS=1:LET YS=9:LET FN$=""
840 CLEAR #102
850 SET #102:PALETTE 0,CYAN,0,YELLOW
860 SET 26,1
870 DISPLAY #102:AT 1 FROM 1 TO 24
880 PRINT AT 23,1:
890 PRINT #102,AT 5,8:<<< POSTER MACHINE MENU >>>
900 PRINT #102,AT 8,12:"1 - LOAD SCREEN"
910 PRINT #102,AT 10,12:"2 - LOAD ATTRIBUTES"
920 PRINT #102,AT 12,12:"3 - SAVE SCREEN"
930 PRINT #102,AT 14,12:"4 - SAVE ATTRIBUTES"
940 PRINT #102,AT 16,12:"5 - GO TO EDITOR"
950 PRINT #102,AT 18,12:"6 - HELP PAGE"
960 PRINT #102,AT 20,12:"7 - SAVE DEFINITIVE"
970 PRINT #102,AT 22,12:"8 - INITIAL"
980 GET #105:HS
990 SELECT CASE VAL(H$)
1000 CASE 1
1010     CALL FILENAME
1020     CALL SCRIN(FN$)
1030     GOTO 840
1040 CASE 2
1050     CALL FILENAME
1060     CALL ATRIN(FN$)
1070     GOTO 840
1080 CASE 3
1090     CALL FILENAME
1100     LET HEAD=1
1110     CALL SCROUT(FN$)
1120     GOTO 840
1130 CASE 4
1140     CALL FILENAME
1150     CALL ATROUT(FN$)
1160     GOTO 840
1170 CASE 5
1180     IF FLG=1 THEN CALL ATRED
1190     GOTO 840
1200 CASE 6
1210     CALL HELP
1220     GOTO 840
1230 CASE 7
1240     LET HEAD=0
1250     IF FLG=0 THEN 840
1260     CALL FILENAME
1270     LET XN$=FN$&".BIT"
1280     CALL SCROUT(XN$)
1290     LET YN$=FN$&".ATR"
1300     CALL ATROUT(YN$)
1310     GOTO 840
1320 CASE 8
1330     IF FLG=1 THEN
1340         CLOSE #27
1350         CLOSE #101
1360     END IF
1370     GOTO 830
1380 CASE ELSE
1390     !
1400 END SELECT
1410 GOTO 980
1420 DEF HELP
1430     CLEAR #102
1440     PRINT CHR$(246);

```

```

1450 PRINT #102,AT 1,5:"<<< POSTER MACHINE HELP PAGE >>>"  

1460 PRINT #102,AT 3,2:>"EDITOR"  

1470 PRINT #102,AT 5,3:"INT JOYSTICK --- MOVE"  

1480 PRINT #102,AT 6,3:"SPACE & JOY ---- CURSOR SIZE"  

1490 PRINT #102,AT 7,3:"PRESS A/S ----- SET PAPER"  

1500 PRINT #102,AT 8,3:"PRESS D/F ----- SET INK"  

1510 PRINT #102,AT 9,3:"1/Q ... 8/I ----- SET COLOURS"  

1520 PRINT #102,AT 10,3:"PRESS 9 ----- SET BIAS"  

1530 PRINT #102,AT 11,3:<"ERASE> KEY ----- DOWN PAPER ATTRS"  

1540 PRINT #102,AT 12,3:<"DEL> KEY ----- DOWN INK ATTRS"  

1550 PRINT #102,AT 13,3:<"INS> KEY ----- DOWN PAPER&INK ATTRS"  

1560 PRINT #102,AT 14,3:"PRESS X/C ----- LEFT/RIGHT SCROLL"  

1570 PRINT #102,AT 15,3:<"ENTER> ----- QUIT EDITOR"  

1580 PRINT #102,AT 18,2:>"FILES"  

1590 PRINT #102,AT 20,3:<"F1> ----- PRINT 'LORI3'"  

1600 PRINT #102,AT 21,3:<"F2> ----- PRINT 'TAPE:'"  

1610 PRINT #102,AT 22,3:<"F3> ----- PRINT 'DISK:'"  

1620 PRINT CHR$(246);  

1630 PRINT #102,AT 24,11:"- PRESS KEY TO RETURN -"  

1640 INPUT #105:A$  

1650 END DEF  

1660 DEF FILENAME  

1670 SET 36,1  

1680 SET 37,1  

1690 SET 35,255  

1700 PRINT AT 23,1:CHR$(161);  

1710 PRINT AT 24,1:CHR$(161);  

1720 INPUT #0,AT 23,1,PROMPT ">Filename? ":FN$  

1730 PRINT AT 23,2:CHR$(161);>"OK?";  

1740 LET A$=INKEY$  

1750 IF A$="" THEN 1740  

1760 IF A$="N" OR A$="n" THEN 1670  

1770 SET 26,0  

1780 END DEF  

1790 DEF ATRIN(AT$)  

1800 IF FLG<>1 THEN GOTO 2890  

1810 POKE BITLD+15,6  

1820 POKE BITLD+9,REM(KC,256)  

1830 POKE BITLD+10,INT(KC/256)  

1840 POKE BITLD+12,REM(DE,256)  

1850 POKE BITLD+13,INT(DE/256)  

1860 OPEN #17:AT$ ACCESS INPUT  

1870 CALL USR(BITLD,0)  

1880 END DEF  

1890 DEF SCROUT(ROU$)  

1900 LET JK$=""  

1910 IF FLG<>1 THEN GOTO 2890  

1920 POKE BITLD+15,8  

1930 POKE BITLD+9,REM(KC,256)  

1940 POKE BITLD+10,INT(KC/256)  

1950 POKE BITLD+12,REM(BC,256)  

1960 POKE BITLD+13,INT(BC/256)  

1970 OPEN #17:ROU$ ACCESS OUTPUT  

1980 IF HEAD=0 THEN 2080  

1990 FOR I=1 TO 4  

2000 LET JK$=JK$&CHR$(SD(I))  

2010 NEXT I  

2020 FOR I=2 TO 9  

2030 LET JK$=JK$&CHR$(PEEK(SEQ+I))  

2040 NEXT I  

2050 ASK 28 JK  

2060 LET JK$=JK$&CHR$(JK)  

2070 PRINT #17:JK$;  

2080 CALL USR(BITLD,0)  

2090 LET HEAD=0  

2100 END DEF  

2110 DEF ATROUT(AO$)  

2120 IF FLG<>1 THEN GOTO 2890  

2130 POKE BITLD+15,8  

2140 POKE BITLD+9,REM(KC,256)  

2150 POKE BITLD+10,INT(KC/256)  

2160 POKE BITLD+12,REM(DE,256)  

2170 POKE BITLD+13,INT(DE/256)  

2180 OPEN #17:AO$ ACCESS OUTPUT  

2190 CALL USR(BITLD,0)  

2200 END DEF  

2210 DEF ATRED  

2220 DISPLAY #27:AT 27 FROM 1 TO 1  

2230 DISPLAY #101:AT 1 FROM 1 TO SD(4)  

2240 SET #102:PALETTE 0,0,0,0  

2250 CALL USR(ATED,0)  

2260 END DEF  

2270 DEF SCRIN(SCRS)

```

```

2280      SELECT CASE FLG
2290      CASE 0
2300          LET FLG=1
2310      CASE ELSE
2320          GOTO 2930
2330      END SELECT
2340      OPEN #17:SCR$ ACCESS INPUT
2350      FOR A=1 TO 13
2360          GET #17:A$
2370          LET SD(A)=ORD(A$)
2380      NEXT
2390      IF SD(1)<>5 OR SD(2)<>0 THEN
2400          CLOSE #17
2410          LET FLG=0
2420          GOTO 2910
2430      END IF
2440      SET VIDEO MODE 15
2450      SET VIDEO COLOR 0
2460      SET VIDEO X SD(3)
2470      SET VIDEO Y SD(4)
2480      OPEN #101:"VIDEO:"
2490      FOR A=5 TO 12
2500          SET COLOR A-5,SD(A)
2510          POKE SEQ+A-3,SD(A)
2520      NEXT
2530      SET BIAS SD(13)
2540      LET BC=(65536+USR(BITMAP,0))-16384
2550      LET DE=(65536+USR(ATRMAP,0))-16384
2560      LET KC=SD(3)*SD(4)*9
2570      POKE BITLD+9,REM(KC,256):POKE BITLD+10,INT(KC/256):POKE BITLD+15,6
2580      POKE BITLD+12,REM(BC,256):POKE BITLD+13,INT(BC/256)
2590      POKE RTN+7,REM(DE,256):POKE RTN+8,INT(DE/256)
2600      POKE RTN+9,REM(BC,256):POKE RTN+10,INT(BC/256)
2610      POKE RTN+4,SD(3):POKE RTN+5,1:POKE RTN+6,2
2620      POKE RTN+2,XS:POKE RTN+3,YS:POKE RTN+11,33
2630      POKE RTN+0,0:POKE RTN+1,0:POKE RTN+12,SD(4):POKE RTN+13,SD(4)*9
2640      POKE RTN+14,REM(DE,256):POKE RTN+15,INT(DE/256)
2650      CALL USR(BITLD,0)
2660      POKE LEFT+1,REM(DE-1,256):POKE LEFT+2,INT((DE-1)/256):
2670          POKE LEFT+4,SD(4)*9:POKE LEFT+8,SD(3):POKE LEFT+24,SD(3)
2680      POKE RIGH+1,REM(BC,256):POKE RIGH+2,INT(BC/256):
2690          POKE RIGH+4,SD(4)*9:POKE RIGH+8,SD(3):POKE RIGH+24,SD(3)
2700      SET VIDEO X 8
2710      SET VIDEO Y 1
2720      SET VIDEO MODE 0
2730      SET #27:"VIDEO:"
2740      SET #27:PALETTE 0,255,0,0
2750      SET #27:SCROLL OFF
2760  END DEF
2770  END WHEN
2770 !ERRORS!
2780 SOUND PITCH 60,DURATION 5
2790 SELECT CASE ERR
2800 CASE 1
2810     PRINT #102,AT 24,2:"*** Invalid LORI3 header."
2820 CASE 2
2830     PRINT #102,AT 24,2:"*** Select 'SCREEN LOAD' function."
2840 CASE ELSE
2850     PRINT #102,AT 24,2:"*** Select 'INITIAL' function."
2860 END SELECT
2870 WAIT 3
2880 EXIT DEF
2890 LET ERR=2
2900 GOTO 2770
2910 LET ERR=1
2920 GOTO 2770
2930 LET ERR=3
2940 GOTO 2770
2950 HANDLER LETSGO
2960     SOUND PITCH 60,DURATION 5
2970     PRINT AT 24,1:"*** USER ERROR! Poster restart."
2980     WAIT 3
2990     CALL USR(RST,0)
3000 END HANDLER

```

ISDOS betöltés

Az ISD_LOAD program az ISDOS automatikus betöltődésének kicsit kifinomultabb változatát valósítja meg. Az ISDOS szokványos és általam kigondolt betöltési folyamata az ábrán látható. Az átalakítást mindenekkel az EXDO\$INI fájlból kell elvégezni, ahol az ISDOS helyére LOAD ISD_LOAD irandó. A program ekkor már működni fog, bár még nem látható a hatása, csak ha megríjuk a megfelelő batch fájlokat. Ezután a megadott billentyűk egyikének nyomvatartása a megfelelő batch fájba irányítja a program futását.

A könnyebb érthetőség kedvéért nézzünk meg egy példát! A directory-ban a következő fájlok szerepelnek:

```
IS-DOS.SYS
EXDOS.INI
AUTOEXEC.BAT
ISD_LOAD
LTSH.BAT
```

Indításkor, ha nyomva tartottuk a bal Shift billentyűt, az LTSB.BAT, egyébként az AUTOEXEC.BAT fut le.

A lehetséges billentyű-fájl kombinációk a vázlatról vagy az assembly lista végéről leolvashatók.

A programot ASMON-ra kell beírni, majd ISD_LOAD néven 5-ös (NAP) fejléccel fordítani. Aki nem vállalkozik erre, az próbálja meg a Basic nyelvű betöltővel, amely a lapban megszökött betöltőkhöz hasonlóan működik.

Az ISDOS.SYS, EXDOS.INI, ISD_LOAD valamint a megírt batch fájlokat célszerű /h (hidden) opcióval ellátni, így nem jelennek meg a directory listán.

Hamori György

```
100 PROGRAM "ISD_LOAD.BAS"
110 ALLOCATE 350
120 CODE ELEJE=HEX$("00,05,0E,01,00,00,00,
00,00,00,00,00,00,00,31,FF,3F,
FB,3E,01,03,B5,DB,B5,CB,7F,CA,41,01,
3E,01,03,B5,DB,B5,CB,4F,CA,51,01,3E,
00,D3,B5,DB,B5,CB,7F")
130 CODE =HEX$("CA,61,01,3E,08,03,B5,DB,B5,
CB,6F,CA,71,01,3E,07,03,B5,DB,B5,CB,
7F,CA,81,01,11,CA,01,C3,8E,01,11,B8,
01,3E,0A,F7,01,C2,3B,01,11,F3,01,C3,
BE,01,11,C1,01")
140 CODE =HEX$("3E,0A,F7,01,C2,3B,01,11,FF,
01,C3,8E,01,11,9E,01,3E,0A,F7,01,C2,
3B,01,11,00,01,C3,8E,01,11,A7,01,3E,
0A,F7,01,C2,3B,01,11,DC,01,C3,8E,01,
11,B0,01,3E,0A")
150 CODE =HEX$("F7,01,C2,3B,01,11,E8,01,05,
3E,0A,F7,03,D1,F7,1A,11,0B,02,F7,1A,
C3,9B,01,08,4C,54,53,48,2E,42,41,54,
08,52,54,53,48,2E,42,41,54,07,41,4C,
54,2E,42,41,54")
160 CODE =HEX$("08,43,54,52,4C,2E,42,41,54,
08,4C,4F,43,4B,2E,42,41,54,05,69,73,
64,6F,73,0B,69,73,64,6F,73,20,2F,4C,
54,53,48,0B,69,73,64,6F,73,20,2F,52,
54,53,48,0A,69")
170 CODE =HEX$("73,64,6F,73,20,2F,41,4C,54,
0B,69,73,64,6F,73,20,2F,43,54,52,4C,
0B,69,73,64,6F,73,20,2F,4C,4F,43,4B,
02,57,50,00,0A,00,00,00,00,00,00,00,
00,00,00,00")
180 CODE =HEX$("00,00")
190 CODE VEGE=HEX$("0")
200 OPEN #10:"DISK:ISD_LOAD" ACCESS OUTPUT
210 LET S=0
220 FOR I=ELEJE TO VEGE-1
230 PRINT #10:CHR$(PEEK(I));
240 LET S=S+PEEK(I)
250 NEXT I
260 CLOSE #10
270 IF S>>24865 THEN
280 PRINT "**** ISD_LOAD: Hiba az adatokban!!!!"
290 ELSE
300 PRINT "ISD_LOAD rendben!"
310 END IF
```

```
; ISDOS szelektív betolto
; Hamori Gyorgy 1992.04.05.
BILL MACRO OutByte,InPos
    ld a,OutByte
    out(181),a
    in a,(181)
    bit InPos,a
    ENDM

    ORG 100h
    ld sp,3ffff
    ei
    BILL 1,7
    jp z,CTRL
    Bill 1,1
    jp z,LOCK
    Bill 0,7
    jp z,LTSB
    Bill 8,5
    jp z,RTSH
    Bill 7,7
    jp z,ALT

NOT_F    ld de,M_NOT
        jp HIV

CTRL     ld de,F_CTRL
        ld a,10
        exos 1
        jp nz,NOT_F
        ld de,M_CTRL
        jp HIV

LOCK     ld de,F_LOCK
        ld a,10
        exos 1
        jp nz,NOT_F
        ld de,M_LOCK
        jp HIV

LTSB     ld de,F_LTSB
        ld a,10
        exos 1
        jp nz,NOT_F
        ld de,M_LTSB
        jp HIV

RTSH     ld de,F_RTSB
        ld a,10
        exos 1
        jp nz,NOT_F
        ld de,M_RTSB
        jp HIV

ALT      ld de,F_ALT
        ld a,10
        exos 1
        jp nz,NOT_F
        ld de,M_ALT

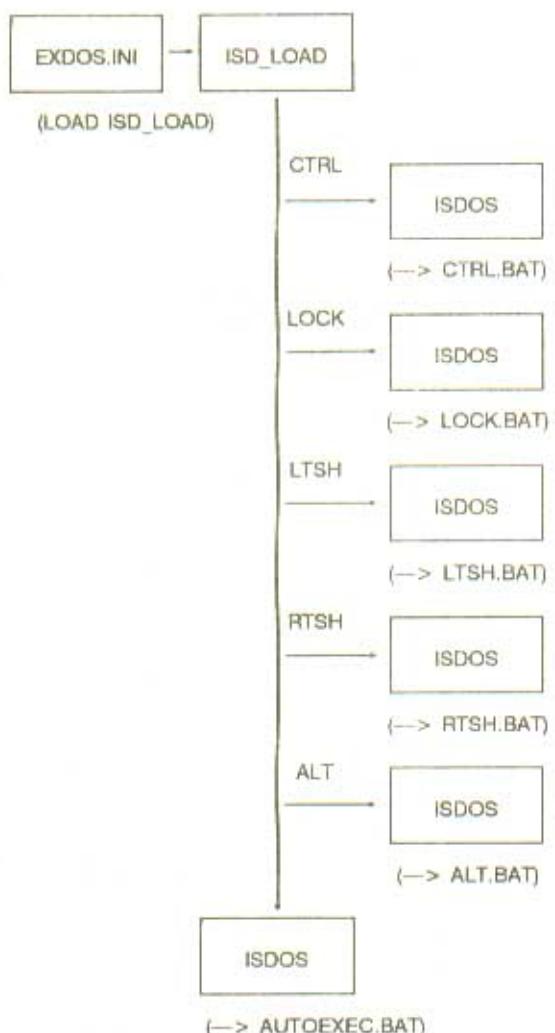
HIV      push de
        ld a,10
        exos 3
        pop de
        exos 26
        ld de,M_WP
        exos 26
        jp CC

F_LTSB   DB 8,"LTSB.BAT"
F_RTSB   DB 8,"RTSB.BAT"
F_ALT    DB 7,"ALT.BAT"
F_CTRL   DB 8,"CTRL.BAT"
F_LOCK   DB 8,"LOCK.BAT"
M_NOT    DB 5,"isdos"
M_LTSB   DB 11,"isdos /LTSB"
M_RTSB   DB 11,"isdos /RTSB"
M_ALT    DB 10,"isdos /ALT"
M_CTRL   DB 11,"isdos /CTRL"
M_LOCK   DB 11,"isdos /LOCK"
M_WP    DB 2,"WP"
END
```

**Az ISDOS
szokványos betöltésének vázlata:**

A módosított betöltés vázlata:

Megj.: Ha a megadott BATCH fájl nem létezik, az ISDOS paraméter nélkül kerül betöltésre. Ha ez sem sikerül, a WP töltődik be.

Sprite kezelés ENTERPRISE-on

A sprite-ok, másnéven szellemek vagy manók, a számítógépes játékok legfőbb alkotóelemei, ezért azokban a gépeken, amelyeket főleg játékra terveztek egy külön hardver gondoskodik a mozgatásukról. Sajnos az ENTERPRISE nem bűszkélkedhet ilyen képességekkel, tehát kényetlenek vagyunk programból megvalósítani ugyanezt. Megpróbálom néhány BASIC és ASSEMBLY rutin segítségével bemutatni a sprite-kezelés módszereit.

Az első és egyben legrimitívebb eljárás (amelyet általában a kezdő BASIC-programozók alkalmaznak előszeretettel), hogy kirajzoljuk a háttéret majd erre kirakjuk a manókat az aktuális pozíciójukba. Ezután elvégezzük a többi szükséges műveletet (billentyűzetfigyelés, ellenőrzések, számítások stb.), majd letöröljük a képernyőt és kezdjük előlről az egészet. Ez a módszer nagyon lassú, ezért az egész kép villog, mégahozzá nem is kis mértékben. De mivel az ENTERPRISE-nak olyan remek videóchip-je van, mint a NICK, ezért még ezt a legsűrűbb eljárást is megoldhatjuk villogásmentesen, mégpedig egy háttérképernyő segítségével. A lényeg, hogy két, méreteiben azonos videólapot nyitunk meg, amelyek közül minden csak az egyiket kapcsoljuk be, és a azon dolgozunk, amelyik nem látszik (ezt hívjuk háttérképernyőnek). Miután mindenent kiraktunk rá, egy DISPLAY utasítással átkapcsolunk erre a videólapra. Ha minden jól csinálunk a képernyón semmi nem fog villogni, azonban a programunk nagyon lassú és ezért elvezethetetlen lesz, ezért ezt a módszert csak olyanoknak ajánlom, akik most ismerkednek a programozással.

A második lehetőség, hogy a sprite-ok szélein egy vagy több pixel szélességű üres sávot hagyunk. Ha ezt úgy tesszük ki a képernyőre, hogy az előző fázis helyétől csak annyi képponttal tér el az új pozíció ahány egység szélességű üres sáv van a szélein, akkor ez teljesen letörli az előző fázis egyébként kilógó részét. Mint látható ennél a módszernél nincs külön kirakás és törlés, hanem minden kettő egyszerre hajtódik végre. Ezért ez az eljárás kellően gyors ahhoz, hogy akár BASIC-ben is alkalmazzassuk. Legnagyobb hátránya, hogy nem lehet a szellem mögött háttér mert mozgása közben azt is letörölne, a másik hibája, hogy csak kis egységenként lehet mozgatni (maximum annyi ponttal amilyen széles az üres sáv a szélein). Ezen hiányosságai ellenére BASIC-ben a legjobb megoldás a sprite-kezelésre, persze csak akkor ha nem alkalmazunk háttérét. Sajnos az ENTERPRISE BASIC-ben ezt a sprite kezelési módszert nem vagy csak nagyon körülmenyesen lehet megvalósítani, ugyanis ha grafikus lapra írnunk a PRINT utasítással akkor az nem írja felül azt, ami kint van a képernyón, hanem hozzámásolódik. Ezért a manó szélein hagyott keret nem fogja letörölni az előző fázist.

A következő megoldás, amikor a manót úgy rakjuk ki, hogy össze XOR-oljuk a képernyőn lévő háttérrel. Mivel ennek a logikai műveletnek az a tulajdonsága, hogy ha egy értéket kétszer össze XOR-olunk egy másikkal, akkor visszakapjuk az eredetit, ezért a sprite letörlése nagyon egyszerű, csak újra ki kell rakkunk. A leírtakból már látszik, hogy ismét két fázisból áll a művelet, tehát lassabb lesz, mint az előző, de itt nyugodtan mozoghat a manó egy háttér előtt is, nem fogja azt letörölni. Természetesen a XOR művelet miatt színes képernyón a végeredmény nem mindenkor legszebb. Magasszintű programnyelvükben ez a legelterjedtebben alkalmazott módszer. Egy BASIC nyelvű

példaprogram az 1. listán látható, ami alapján remélem mindenki számára világos lesz az eljárás.

A legjobb és gépi kódú programokban általánosan használt eljárás az ún. maszkolt sprite kezelés. Itt az egyes fázisok két részből állnak, az egyik maga a megrajzolt alak, a másik pedig ennek a maszkja. A maszkot úgy készítjük el, hogy az alakzat körüljáról kívül eső pontok bitjeit kigyűjtiuk a többöt pedig kinullazzuk. A módszer lényege a következő: a képernyő azon részéről - ahová a sprite-ot ki akarjuk tenni - elmentjük az adatokat egy átmeneti ún. puffer-tárba, majd a képernyő megfelelő bájtját le AND-eljük a maszk megfelelő bájtjával és ehhez hozzá OR-oljuk a sprite ugyanazon bájtját, az eredményt pedig visszateszik a képernyőre. A következő kirakás előtt pedig a pufferból visszamásoljuk a képernyő eredeti tartalmát. A jobb érthetőség érdekében a 2. listán látható egy példa a módszer megvalósítására. A TOROL címkejű rutin végzi az előző fázis törlését, a KIRAK címkejű pedig a kirakást. Ez utóbbinak a HL-ben kell átadni azt a képernyőcímét, ahová a manót akarjuk tenni (bal felső bájtjának a címe), természetesen hívása előtt be kell lapozni a megfelelő videószegmenst. Ezekkel a rutinokkal csak egy sprite mozgatását tudjuk elvégezni, de bárki könnyen átalakíthatja őket. Több sprite használata esetén figyelni kell arra, hogy a törlésnél először az utoljára kirakottat kell törölni, majd az előzőt és utoljára azt, amelyiket először raktunk ki és csak az összes szellem letörése után kezdhetjük kirakni őket újra. Ha nem így csináljuk, akkor nem lehetnek egymásra a manók, mert összeavarodik a képernyő. Ha viszont így csináljuk, akkor sokáig nem lesznek kint a sprite-ok a képen, ezért villogni fognak. Ezt kiküszöbölni jóljuk úgy, hogy a sprite kezelést a videó megszakításban végezzük. Azonban ha nagyon sok manót akarunk használni akkor csak a háttérképernyő használata vezet eredményre, amelyről már volt szó.

Remélem mindenki megtalálta a neki legjobban tetsző sprite kezelést, és sok jó, villogásmentes játékkel fog gazdagodni az ENTERPRISE-tábor.

Devil

Ilyen még a neppereknél sincs...

SPRED release 1.5

Felhasználóbarát Entersprite kompatibilis sprite editor

- Tömételelű funkció
- Pull-down menürendszer
- Esztétikus kivitel
- Endos használatt
- Beépített help
- Magyar nyelvű WP leírás

Mindez gyorsan, gépi kódban!

Ára csak 299 Ft!

Befizetéssel rózsaszínű postautalványon várjuk. Ha nem küldessz 5.25"-os lemezt/kazettát, akkor még 40 Ft-ot adj az árhoz. A postaköltség a program árában benne van.

Cím: ARSS, 1399 Budapest, Pf. 701/334.

SPRED r1.5 ... és leesik az állad.

Vége a Sinclair uralomnak!

Megalakult az Országos ENTERPRISE Klub.

Mindenki jelentkezzen, aki lépést akar tartani
gépe fejlődésével!

Kérje részletes tájékoztatókat válaszborítékkal!

Tagtoborzó: Silye Gabriella

5358 Tiszaörvény, Rákóczi út 4.

```

100 PROGRAM "SPRITE.BAS"
200 GRAPHICS HIRES 16
120 SET KEY CLICK OFF
130 SET LINE MODE 3
140 LET SPRX=10:LET SPRY=5:LET E$=CHR$(154)
150 PRINT #101,AT SPRY,SPRX:E$
160 LET LSPRX=SPRX:LET LSPRY=SPRY
170 LET JS=JOY(O)
180 LET SPRX=SPRX-((JS BAND 1)=1 AND
SPRX<20)+((JS BAND 2)=2 AND SPRX>1)
190 LET SPRY=SPRY-((JS BAND 4)=4 AND
SPRY<10)+((JS BAND 8)=8 AND SPRY>1)
200 IF LSPRX=SPRX AND LSPRY=SPRY THEN 170
210 PRINT #101,AT SPRY,SPRX:E$
220 PRINT #101,AT LSPRY,LSPRX:E$
230 GOTO 160

```

1. lista

```

.RADIX 16
SPRX EQU 2 ;SPRITE VIZSZ.MERETE BYTEBAN
SPRY EQU 10 ;SPRITE FUGGL.MERETE PONTBAN
LINESIZE EQU 50 ;VIDEOLAP VIZSZ.MERETE
SPRITEDAT EQU 4000 ;SPRITE MEMORIACIME
MASKDAT EQU 4020 ;MASZK MEMORIACIME

```

```

TOROL LD HL,(LASTSPR) ;AZ ELMENTETT
LD DE,PUFFER ;KEPERNYOADATAK
LD A,SPRY ;VISSZAMASOLASA
SPROFF PUSH HL
LD BC,SPRX
EX DE,HL
LD DIR
POP BC
EX DE,HL
LD HL,LINESIZE
ADD HL,BC
DEC A
JP NZ,SPROFF
RET
KIRAK LD (LASTSPR),HL
DE,HL
LD HL,SPRITEDAT ;HL-BE SPR CIM
EXX
LD HL,MASKDAT ;HL-BE MASZK CIM
LD BC,PUFFER ;BC-BE A PUFFER CIM
EXX
LD B,SPRY
SPRON2 PUSH BC
PUSH DE
LD B,SPRX
SPRON LD A,(DE) ;A-BA A KEP MEGF. BAJT
EXX
LD (BC),A ;ELTAROLASA A PUFFERBE
AND (HL) ;LE AND-ELESE A MASZKKAL
INC BC
INC HL
EXX
OR (HL) ;A SPRITE HOZZA OR-OLASA
LD (DE),A ;VISSZAIROS A VIDEOM.
INC HL
INC DE
DJNZ SPRON ;CIKLUS ISMETLESE
POP BC ;X MERETETOL FUGGOEN
EX DE,HL
LD HL,LINESIZE ;A KOV. SOR
ADD HL,BC ;CIMENEK KISZAMITASA
EX DE,HL
POP BC
DJNZ SPRON2 ;CIKL.ISMETL.A SPR
RET ;Y MERETETOL FUGGOEN

```

```

LASTSPR DEFW 0 ;UTOLJARA KIRAKOTT FAZ.
PUFFER DEFS SPRX*SPRY ;BUFFER

```

2. lista

Memóriabővítés 320 KB-ra

ENTERPRISE-unk 128 kilobájtos RAM (olvasható és írható) memóriája nem mondható kevésnek a hasonló kategóriájú házi számítógépekhez viszonyítva. A Z80-as "szabvány" 64 kilobájtot használ, hiszen gépünk "agya" ennyi memóriát tud közvetlenül elérni. Az ENTERPRISE megalkotót illeti a dicséret azért, hogy összesen négy meghajtás lett a gépünk által elérhető tartomány. Elvileg tehát nincs akadálya a bővítésnek.

Bizony előfordulhatnak olyan helyzetek hogy az alap-memória kevésnek bizonyul. Ha több EXOS-rendszerbővítőt tölünk be, egyenként lefoglalják a maguk tizenhat kilobájttát, és ezzel egészben a gép kikapcsolásig, vagy hidegindításig teszik. Nem is beszélve az olyan ötletekről, amikor RAMDISK-nek, azaz látszólagos lemezegységnek akarjuk használni a memória egy részét. Ennek nagy előnye hogy egy piszok gyors "floppy-meghajtóhoz" jutunk programok és adatok átmeneti tárolására, hátránya hogy "zabálja" a memóriát.

A következőkben az ENTERPRISE belső memóriájának 320 kilobájtra bővítését ismertetjük. A működés végigkövetéséhez nem árt ha kézünk van a gép kapesolási rajza. Az átalakítás lényege hogy az eredetileg $2^8 \cdot 64$ kilobájtos RAM-csoport között az egyiket 256K-ra cseréljük. Így jön ki a $64 + 256 = 320\text{KB}$! Az alappanelon lévő 64 kilobájtot nem bántjuk, hanem csak a beépített bővítpanelba forrasztott nyolc darab 4164 típusú $64\text{K} \cdot 1$ bites chipet cseréljük ki szintén nyolc darab 41256 típusúra. Ezek 256K $\cdot 1$ bitesek, tehát négyeszer akkora kapacitásuk. Kapesolásuk az 1. ábrán látható.

A dinamikus RAM-okra jellemző multiplexelt címzés (egy lábon időben eltolva, azaz egymás után kellő címet kap az IC) következtében a 4164-es $2^8 \cdot 8 = 16$ címbet igényel. Az egyes láb nincs bekötve. A 41256-nál $2^9 = 18$ címbet aktív. A többi kivételezés megegyezik. Az első probléma a megnövekedett címtartománynak megfelelő címkiválasztás biztosítása.

Ez a feladatot oldja meg az 1. ábra bal oldalán lévő kapesolás. A 74LS151-es multiplexerre kell vezetni az A16, A17, A18 címeket. Kimeneire a szintén címszelektálást végző U110 2. lábára megy a bővítpanelon.

Átalakítások: U112 (LS00) 2. lábáról lekötni A16-ot, mert oda föld kerül. U110 1. lábáról lekötni A17-ét, mert oda +5V kerül; 2. lábról pedig lekötni A18-át, mert oda az említett multiplexer 5. lába kerül. Az SW-vel jelölt kapesoló bekapesolt állapotában a hagyományos 128 kilobájt áll rendelkezésre, kikapcsolva pedig 320K, mégpedig folyamatosan elfoglalva az UCh-FFh szegmenseket.

További átalakítások: A beépített RAM-ök 1-es lábait összekötjük egymással, valamint az U109 (74F157) címmultiplexer 12. lábával. Ez utóbbi viszont leköti a RAM-ök 9. lábáról (A7).

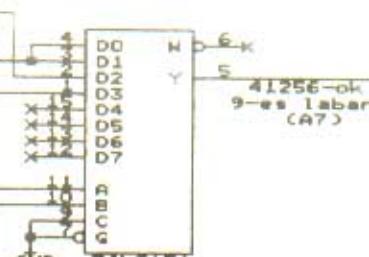
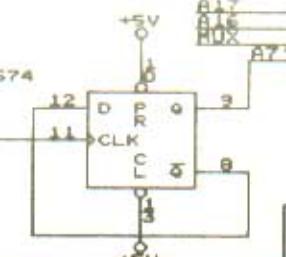
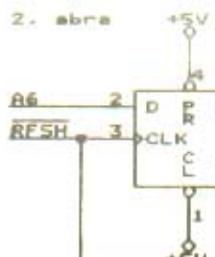
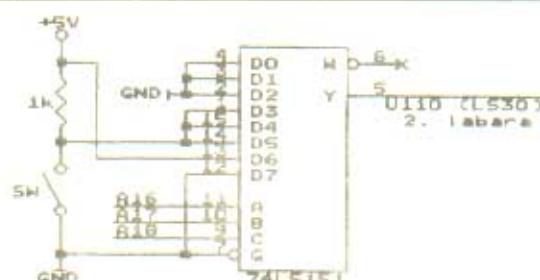
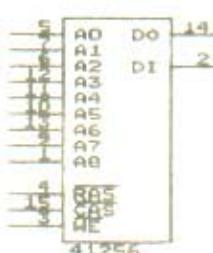
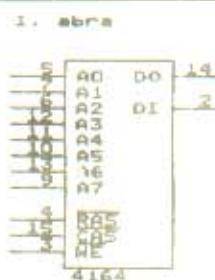
Az IC eszerével felmerülő másik gond a RAM-frissítés megoldása. Ismert a tény, hogy a sor-oszlop szervezésű dinamikus RAM-nál legalább 2 millisecondumonként minden sort meg kell címezni, azaz frissíteni kell, mert különben elveszhet a tartalom. A Z80 processzor a 64K-s DRAM-okig észrevetlenül megoldja ezt a feladatot hétféle frissítőregiszterrel, a 41256-nak viszont egyetlen több frissítőbitre van szüksége! Ezért egy trükkhöz kell folyamodnunk. A frissítéseknek egyetlen növekvő tartalmú frissítőregisztert kell megtoldani egy bittel. A 2. ábra kapesolása azt eredményezi, hogy a legnagyobb helyértékét képviselő A6 frissítőbit átmeneti váltásakor (persze csak aktiv - RFSH jelénél) átellenben a jobboldali flip-flop A7-vel jelölt kimenete. Frissítési ciklus alatt ez a jel kerül az LS151 multiplexer jövőlábához a RAM-ök 9-es (A7) lábára. Egyébként az A16/A17-ét kapják multiplexelve. Hogy mikor melyiket, az a MUX jelétől függ, amely időben a -RAS és a -CAS közötti van. A bővítpanelon lévő U108 (vagy U109) multiplexer 1. lábáról vehető le a MUX jel.

A beépítendő három TTL IC a bővítpanelon lévőre építető rá. A RAM-okat viszont a régiek eltávolítása (kicsipdesése) után foglalatba ajánlatos áttelelni. Még éppen el fognak törni a gép burkolata alatt. Az átalakítást csak keltően felkészült és bátor UP-rajongóknak ajánlom, hiszen mélyen bele kell nyúlnunk kedvezőtlen világába, ehhez pedig jól kell ismerni a "pacientet".

Megjegyzem hogy találkoztam már olyan memóriabővítéssel, amelyik nem foglalkozott az utóbb ismertetett frissítés megoldásával, és csodák-csodájára működött is! Ám felelősségem teljes tudatában kijelentem, hogy ez csak a véletlen (és a néha kifurkészhetetlen elektronika) műve volt. Ugyanaz a kapesolás másik gépen - kellő idejű hemelegedés után - rendszeres "elszállási" produkált!

Ennyi lett volna a bővítés elvének leírása, ami nem annyira gyakorlati útmutató, hanem inkább gondolatébresztő akart lenni a hardver terén jártas "márkatársak" számára, hogy még jobban megismerjék gépüket.

Bozai Gábor

Ha minden fólia szakad...

(folytatás)

... Miután a billentyűzet-illesztő hardver oldalát sikerült ismertetni (elég kimerítően), rátérhetünk a dolog lelkének tárgyalására, a vezérlőprogramra.

A program két fő részből áll: egy alacsony szintű (a hardvert közvetlenül kezelő, ha valaki nem erre gondolt volna) és egy magasszintű (az EXOS felé kapcsolatot tartó) modult foglal magába. Ezek a listában is elkölnönöknek egymástól. Tehát, ha valaki saját EXOS eszközi kíván definiálni, a kezelő rutinokat külön is felhasználhatja (vagy írhat helyette jobbat).

A forrás a HISoft GEN ASSEMBLER szintaktikájának felel meg, de kis módosítással az ASMON (SIMON, turbó ASMON etc.) is le tudja fordítani. Az előtérésekkel a kellő helyen megemlítem. A sor elején található szavak címkék, ezek előtt nem szabad szóköz tenni. A szimbólumok után nem tettem ki a kettőspontot, mivel a GEN ezt nem szereti, az ASMON-nak meg mindegy. A megjegyzések (pontosvessző után) csak a megértést hivatottak segíteni, tehát elhagyhatók. Terjedelmi gondok miatt a teljes lista helyett csak a fontosabb részleteket választottam ki.

Ha valakiben maradt még vállalkozókodv mindezek után, akkor vágunk bele!

Gyányi Sándor

```
;Az ASMON-nal dolgozók ezt a makrát hagyják ki!
EXOS MACRO @1
    RST 30H
    DEFB 31
    ENDM

BREAKCODE EQU 128 ;A legmagasabb bit maszkja (felengeds)

DATAPORT EQU 60H ;Adatküld portcárme
STATPORT EQU 61H ;Küld rkezett regiszter portcárme
RESPORT EQU 62H ;Alap llapotba helyez portcárme
;A fenti portcármelek leár sa az elz rszben található.

SHIFT EQU 1 ;A "SHIFT" jelz maszkja
CTRL EQU 2 ;A "CTRL" jelz maszkja
ALT EQU 4 ;Az "ALT" jelz maszkja

ORG 0C00AH ;A bukt kezdőcárme

;Belpsi pont
;Az eredeti "KEYBOARD:" perifria tdefini l sa.

    LD A,C ;A "C" regiszterben az akciák küld
    CP B ;Ha C=B, akkor inicializál
    LD A,D ;Egybknk visszatrs
    RET NZ
    PUSH BC
    IN A,(OB3H) ;A t bl zat szegmensz ma
    LD (00SEG),A ;t röv a perifrialeárban

    CALL RESET ;Billentyzet alap llapotba

    LD DE,DDTYPE ;Eszkz rendszerbe fzse
    LD BC,0 ;DE=perifrialeár, BC=RAM mreze
    EXOS 21 ;Eszkz bel ncol s
    POP BC
    RET ;Visszatrs

; Eszkz leár t bl zat
; A mez k magyar zat t ld. EXOS kziknyu
DDNEXT DEFW 0
DDNEXS DEFW 0
DDTYPE DEFW 0
DDIRQ DEFW 32
DDFLAGS DEFW 0
DDTAB DEFW TABLE-8000H ;Belpsi pontok az 1. lapon
DSEG DEFW 0
DDUNIT DEFW 0
DDNAME DEFW 8
DEFM "KEYBOARD"

;Belpsi pontok
;Magyar zatuk az EXOS knyvben
TABLE DEFW IT
    DEFW OPEN
    DEFW CREATE
    DEFW CLOSE
    DEFW CLOSE
    DEFW READC
    DEFW READB
    DEFW WRITEC
    DEFW WRITEB
```

```
DEFW READS
DEFW WRITES
DEFW SFUNC
DEFW INIT
DEFW MOVEB

OPEN LD A,(ENABLE) ;Csatorna megnyit sa
    OR A ;Eszkz haszn lva?
    LD A,DE9H
    RET NZ ;igen, hibazenet
    CALL INIT
    XOR A
    LD (READY),A ;Pufferrek trlse
    LD (BYTE),A
    DEC A
    LD (ENABLE),A ;Haszn lat jelzse
    LD DE,0 ;Csatornapuffer ignyls
    EXOS 27
    RET

CREATE EQU OPEN ;Csatorna trenoza

CLOSE JP INIT ;Csatorna lez r sa

READC LD A,(BYTE) ;Karakter olvas sa
    OR A
    JR NZ,READ1 ;Van karakter elklos alatt
    LD A,(READY)
    OR A
    JR Z,READY2 ;Ha nincs, V rakoza
    LD (BYTE),A ;Ha van, akkor elkld a be liát sa
    LD HL,(CHAR1)
    LD (CHAR),HL
    XOR A ;"PUFFER RES"
    LD (READY),A
    LD A,(BYTE)
    DEC A
    LD (BYTE),A
    LD HL,(CHAR)
    LD B,(HL) ;A karakter "B"-ben
    INC HL
    LD (CHAR),HL
    XOR A
    RET

READY1 LD A,B
    OR C
    RET Z
    PUSH BC
    PUSH DE
    CALL READC
    POP DE
    CALL PAGE
    LD (HL),B
    INC DE
    POP BC
    DEC BC
    LD A,B
    OR C
    JR NZ,READB1
    RET

READB LD A,D
    RLCA
    RLCA
    OR GFCH
    LD L,A
    LD H,OBFH
    LD A,(HL)
    OUT (OB1H),A
    LD H,0
    LD L,E
    SET 6,4
    RES 7,H
    RET

PAGE LD A,D
    RLCA
    RLCA
    OR GFCH
    LD L,A
    LD H,OBFH
    LD A,(HL)
    OUT (OB1H),A
    LD H,0
    LD L,E
    SET 6,4
    RES 7,H
    RET

WRITEC LD A,DE7H ;Karakter Ár sa
    RET ;Hibazenet

WRITEB EQU WRITEC

WRITES EQU WRITEC ;String Ár sa

READS LD C,T ;St tusz olvas sa
    LD A,(BYTE)
    OR A
```

```

JR NZ,ONE
LD A,(READY)
OR A
RET Z ;Nincs olvashat  karakter
ONE DEC C
XOR A
RET

SFUNC LD A,B ;Spec. funkci  HAV 38
SUB B
JR C,ISPEC ;Hibazenet
JR Z,FKEY
CP 2
JR C,JOY
ISPEC LD A,OEAH
RET

FKEY LD A,C ;Funkci billentyk programoz sa
AND 15
LD L,A
LD H,D
ADD HL,HL
ADD HL,HL
ADD HL,HL
LD C,L
LD B,H
ADD HL,HL
ADD HL,BC
LD BC,FKEYS
ADD HL,BC
LD A,(DE)
CP 24
LD C,A
LD A,OE2H
RET NC
EX DE,HL
INC C
LD B,D
LDIR
XOR A
RET

JOY DEC C ;JOYSTICK leolvas sa
JP M,INT
JR Z,EXT1
LD C,5
EXT1 LD B,C
LD C,8
EXT2 LD A,(OBFF3H)
AND 0FOH
OR B
INC B
OUT (OB5H),A
IN A,(OB6H)
RRA
CCF
RL C
JR NC,EXT2
XOR A
RET

INT LD C,1 ;Bels JOYSTICK
XOR A
RET

IT LD A,(ENABLE)
OR A
RET Z ;Nincs megnyitott csatorna
LD A,(READY)
OR A
RET NZ ;Teli a puffer
CALL INPUT ;Karakter beolvas sa
RET Z ;Nincs karakter
LD (KEY),A
CALL CLICK
LD HL,KEY
LD (CHART),HL
LD BC,9 ;KEYIRQ
EXOS 16
INC D
DEC D
JR NZ,IT1
LD A,21H ;SOFTWARE IT
LD (OBFF2H),A
IT1 LD A,(FUNC) ;Funkci billenty?
BIT 7,A
JR NZ,IT2 ;Nem
LD L,A
LD E,A
LD H,D

```

```

A00 HL,HL
A00 HL,HL
A00 HL,HL
LD C,L
LD B,H
A00 HL,HL
A00 HL,BC
LD BC,FKEYS
A00 HL,BC ;Funkci billenty programozott szvege
LD A,(HL)
OR A
JP Z,SOFTIR ;Ha nullstring, SOFTWARE IT
LD (READY),A ;Klnben string elkldse
INC HL
LD (CHART),HL
RET

SOFTIR LD A,E
ADD A,10H
LD (OBFF2H),A ;Funkci billenty IT jelzse
XOR A
RET

IT2 LD A,(KEY)
CP 3 ;STOP billenty?
JR NZ,IT4
LD BC,B ;Igen, STOPIRQ vizsg lata
EXOS 16
LD A,D
OR A
JR NZ,IT4
LD A,20H ;STOP IT jelzse
LD (OBFF2H),A
RET

IT4 LD A,1 ;Egy karakter jelzse
LD (READY),A ;(CHART) m r be (LAtval
RET

;Itt egy kis ugr s kvetkezik, a hi ny  rutinokat
; mindenki kppeletre b zom.
;Az EXOS knyiben megtal lhat k az egyes funkci khöz
;jtartoz  feladatok, paramtereik.

;A hardvert kezel rutinok

;Billentyk d beolvas sa
SCAN IN A,(STATPORT);Adat olvas sa a st tuszportr l
AND 128 ;"Adat rkezett" jelz maszkol sa
RET Z ;Visszatrs, ha nincs adat
IN A,(DATAPORT) ;Adat beolvas sa
RET

;Billentyzet alaphelyzetbe ll t sa
RESET DI ;Megszak t s tilt sa az idzks matt
LD E,10 ;Maximum 10 pr b lkoz st engedelyez
RES1 IN A,(REPORT) ;Az  rajelvezetek 0-ba h z sa
LD BC,7000 ;Kb. 50ms v rakozi s
RES2 DEC BC
LD A,B
OR C
JR NZ,RES2

IN A,(REPORT) ;Az  rajelvezetek felengese
LD BC,200 ;1.35ms v rakozi s
RES3 DEC BC
LD A,B
OR C
JR NZ,RES3
CALL SCAN ;St tuszbyte beolvas sa
JR NZ,RES4 ;Ha nem rkezett st tusz,
RES4 DEC E ; Ejra pr b lkozik
JR NZ,RES1

LOOP LD A,R ;Billentyzethiba, vgtelel ciklus
OUT (8TH),A ;mik ben a keret villog
JR LOOP

RES54 CP QAH ;OK 84gombos billentyzetn
JR Z,0KE ;Helyes mdks esetn visszatrs
CP 55H ;OK 101gombos billentyzetn
JR NZ,RES5 ;Ha nem ez rkezett, Ejra pr b lja
0KE EI ;Helyes mdks esetn visszatrs
RET

```

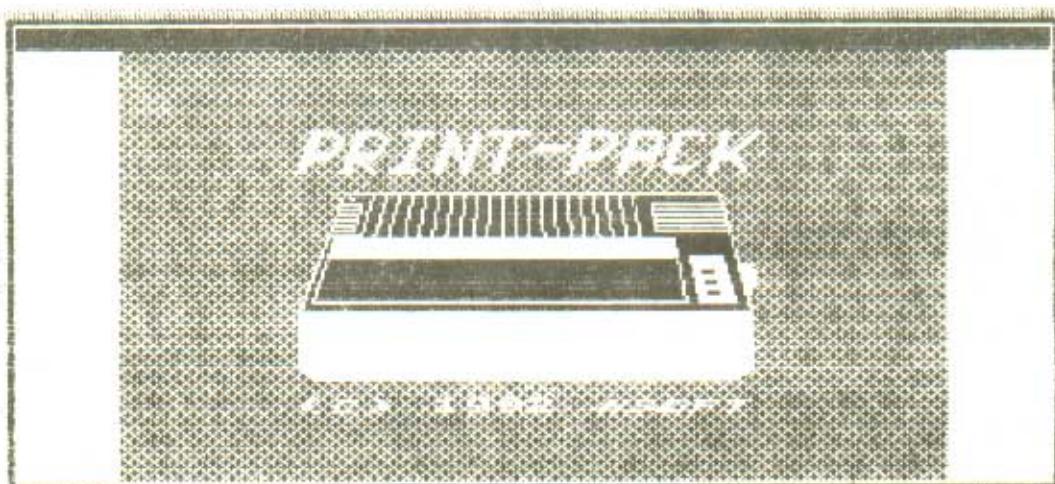
PRINT-PACK: Nyomás!

PRINT-PACK néven új nyomtatállilesztő programcsomag került szerkesztőlámpáinkhoz. A HSOFT nevével fémjelzett lemezen 19 fájl található. Köztük van négy EXOS rendszerbővíti. Ezek a HPRINT, a DDUMP, a KP és a VLOAD. Sorra vevszük minden, hogy képet kaphassunk a sokat igérő és sokakat érő problémákör e lehetséges megoldásáról.

A lemez egy rejtett EXDOS.INI fájllal indul, betölti a HPRINT-et, a DDUMP-ot majd a PRINT.SCR nevű demóképet, amit be is mutatunk olvasónknak. Ezután automatikusan a beépített szövegszerkesztőbe kerülünk. Hogy miért, az

billentyű sorában keretező karaktereket is kapunk. A HPRINT help szövege elárulja, hogy EPSON kompatibilis ékezetes nyomtatárbővítés van birtokunkban, mely lehetővé teszi az ékezetes nyomtatást. A HPRINT.INI fájl tartalmazza a szövegbe illeszthető vezérlőkódoknak megfelelő szekvenciákat, amelyek vezérik a nyomtatókat. A HPRINT.INI-t szövegszerkesztővel tetszés szerint módosíthatjuk, ha nyomtatónk más kódokkal működne.

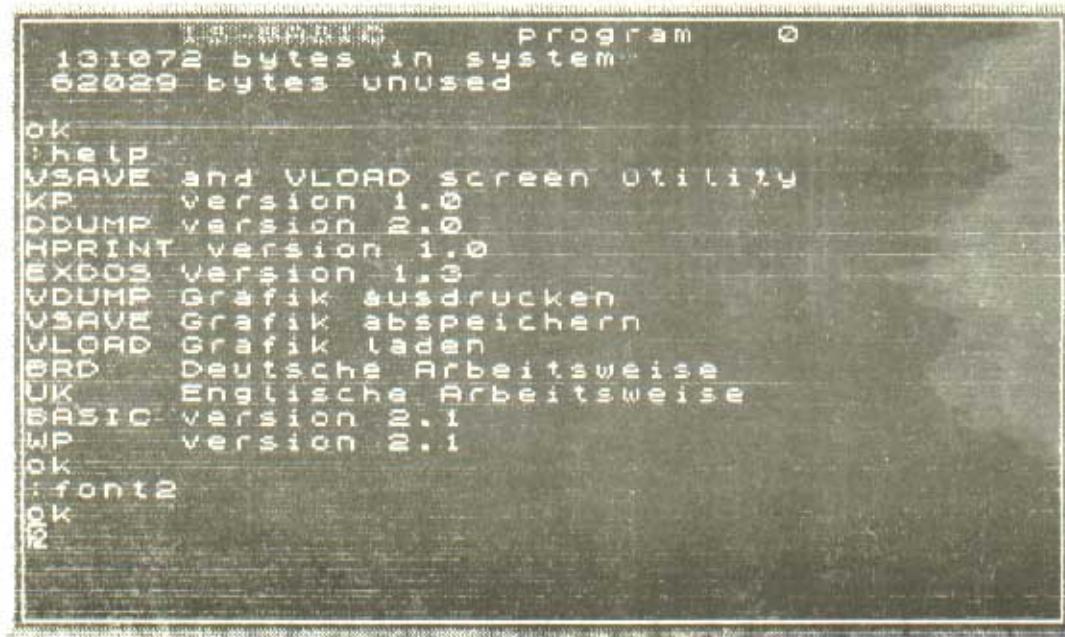
Nézzük a további EXOS parancsokat, melyek a HPRINT betöltése után élnek! A HFONT a képernyő és a billentyűzet

DDUMP Version 2.0 HSOFT 1991.

sajnos rejtély marad előttünk. De sebaj, mert vigan ugrándozhatunk a BASIC, a WP és a többi rendszerbővítés között. Elkör már megjeleníthetők a képernyőn a magyar ékezetes karakterek. A [Q] billentyű sorában a nagybetűsek, az [A] sorában pedig a kisbetűsek csalogathatók elő az [ALT] segítségével. Az igazsághoz hozzátarozik, hogy logikusabb billentyűzetkiosztást is el tudnánk képzelnii, de ne elégedettenkedjünk hiszen a [Z]

ékezetesítésére való. A FONT2 vékony vonalas karaktereket válaszol a képernyőre, a FONT1 pedig az eredetihez hasonló betűkészletet, persze "ékesebbet". Hogy éppen melyik van kiválasztva, azt a kurzor alakjából tudhatjuk, mert villogó F1 vagy F2 jelenik meg a képernyőn. Az FL és az FS parancs képernyős tontok betöltését és kimentését végzi. A lemezen található EPFONT.BAS BASIC program lehetővé teszi az összes karakter

DDUMP Version 2.0 HSOFT 1991.

újratervezését - ha győzzük türelemmel. Ezeket aztán a HPRINT-tel kezelhetjük. A HP <fájlnév> parancs fájlból nyomtat, vagy fájlnév nélkül a képernyő tartalma kerül a printerre. HP\$ való egy sztring kinyomtatására, HPC-vel pedig a teljes karakterkészletet ellenőrizhetjük kinyomtatva. A PFL <fájlnév> parancssal fájlban tárolt printer-karakterkészletet lehet kiküldeni. Megtervezését segíti a PRNFONT.BAS program.

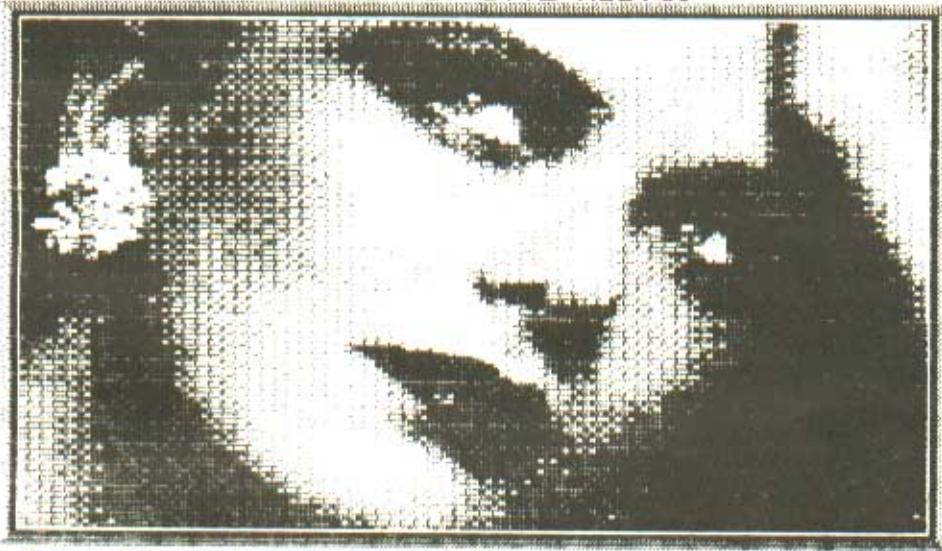
A DDUMP rendszerbővítő szöveges és grafikus video-lapok kinyomtatására készült. Nyolc féle szürkeárnyalat jelenhet meg a kinyomtatott képen, ezeket különböző sűrűségű raszterrel emulálja a mátrixprinter. Tizenyolc különséle parancs segíti a

2. STAR LC 24-10-zel, ami persze 24 tűs így kissé túlméretezett ENTERPRISE-viszonylatban, mindenmellett EPSON kompatibilisnek mondja magát.

3. EPSON LX-400-zal. Tény hogy a kis EPSON volt a leggyeresebb, kitűnően felrajzolta az itt látható demó-ábrákat. (A hölgy portréja a lemez DDUMP.DEM nevű, véletlenül sem .BAS kiterjesztésű de mégis BASIC nyelvű programjától származik, miután magáévá tette a KEP.SCR fájl.)

Szóval úgyeskedett az LX-400, de az ékezes karakterkép nyomtatása, azaz a karakterkészlet betöltéséhez sem sikerült, legyen az HPRINT vagy KP, minden. Jó lett volna ha a szerző körülírja, hogy mennyire is legyen az a nyomtató "EPSON kom-

DDUMP DEMO (c) 1992 Hsoft.

DDUMP version 2.0 HSOFT 1991.

megfelelő méretű; palettájú; margójú; fejlécű; keretű stb. nyomtatást.

Az opciókat összefoglalja a DDUMP.STP fájl, amit kedvünk szerint szerkeszthetünk. Megoldható a video-csatorna fájlból küldése, majd később onnét a kinyomtatás. Praktikus hogy a CTRLP-kombinációval is indíthatjuk a printelést, ennek akkor van jelentősége, ha egyébként nem tudnánk parancsot begéppelni. A fekete alapon fehér betűket tartalmazó szövegeslap-másolat a DDUMP segítségével készült. Az EXOS bővítéseit tartalmazza német ENTERPRISE-on. A felső négy rendszerbővítés származik a HSOFT-tól.

Az ENTERPRISE aktuális karakterkészletével igér nyomtatást a KP betöltése, ismét EPSON kompatibilis nyomtatót feltételezve. WP-ből F8 után KP-vel, egyébként KP <fájlnév> parancssal indíthatjuk a műveletet. Ez is hasznos szolgáltatásnak látszik, ha "elég kompatibilis" a printerünk. De erről majd bővebben is szó esik később...

Negyedik opció a VLOAD, ami a video-csatorna betöltését, társa a VSAVE pedig kimentését végzi. Ez funkcióját (és nevét) tekintve megegyezik a német ENTERPRISE gépek beépített parancsaival, ezért csak az "angolosok" számára újdonság.

A lemezen van még egy BORITEK.BAS program, segítségével szabványos boríték címzését oldhatjuk meg gyorsan és látványosan.

Nagy vonalakban ennyit tud a HSOFT új programcsomagja, ami nem kevés, de lássuk mivel marad mégis adós!

Háromfélé nyomtatóval is kipróbáltuk:

1. VIDEOTON 21550-nel

patibilis"? Nagyon vagy még jobban?

A különböző nyomtatási kódokat (aláhúzás, dölt stb.) jól értelmezte a printer.

A HPRINT.DEM nevű szövegfájl kiírása félesikerült az ékezes karakterek hiánya miatt. A legelső karakterkép-betöltő parancsol nem tudta végrehajtani a nyomtatón. Ellenben a 24 tűs STAR is szépen kinyomtatta a DDUMP segítségével a videolapok másolatát.

Hiányoljuk még, hogy a német billentyűzetű ENTERPRISE tulajdonosaira nem gondolt a program írója, itt aztán még nehezebb az ékezes karakterek megtalálása, pedig könnyebben lenne volna a betűk logikus elhelyezése.

Kár, hogy az átlagosan néhány kilobájt méretű rendszerbővítő programok egyenként lefoglalnak egy-egy lizenhat kilobájt méretű memória-lapot. Így hamar elfogy a kevéske memoriánk! Áthelyezhető rendszerbővítőként (7-es típus) sokkal kisebb helyen ellérnének. (Infó a memóriáról a BASIC-képernyőmásolaton látható.)

A használati utasítás, azaz az ÖSSZES.INF fájl lehetne egyértelműbb és lenyegre tömö. Jó lett volna a teljesen tájékoztatlan felhasználóknak és a programozásban jártasnak külön-külön fejezeteket szentelni.

Osszefoglalás: Aki meg akarja vásárolni a PRINT-PACK-ot, jól járjon utána hogy a printerével együtt tud-e dolgozni a program. Ha igen, nem bánja meg a dolgot, és a PRINT-PACK segítségével gyümölcsözheti az ENTERPRISE és nyomtatóna házasságát.

Bozai Gábor

A győztes játékprogram: CYCLOPS

Induláskor néhány másodperc várakozás után megjelennek az opciók, melyekből kiválasztjuk az irányítást. Ha nem csinálunk semmit, akkor kis idő múlva láthatjuk az első 10 játékos nevét és pontszámát.

Indítás az F1-el történik.

A játék célja, hogy a táblán látható golyók kÖzül (meghatározott rendben tÖrténő levételek után) csak egyetlen egy maradjon.

A golyók kiválasztása úgy történik, hogy a mozgatható négyzettel ráárlunk a kívánt golyóra, majd megnyomjuk a tűzgombot. Ha később meggondoljuk magunkat, és mégsem ezzel akarunk lépni, akkor a tűzgombot újra megnyomva törölhetjük szándékunkat.)

Az első golyót elegendő kiválasztani, magától eltűnik. Ezután már csak úgy léphetünk fel, le, jobbra vagy balra, hogy átugrunk egy másikat. Ekkor az a golyó amelyiket átléptünk eltűnik. Ha jó csináljuk, akkor a végén csak egy marad, és megjelenik a következő szint. Ót szint van.

Három különböző típusú golyó van, ezek a levételekor fejtik ki hatásukat:

1. Sima

2. BONUS - több pontot kapunk érte

3. TIME - az idő visszaáll a kiindulási értékre

Ha már nem tudunk többet lépni, vagy elfogy az idő, akkor elveszítjük egyik életünket, amiből kezdetben 3 van.

Ványi Péter

FONTOS! A <<< ... >>> reszeket nem kell begepelni!!!

```

1 PROGRAM "CYCLOPS"
2 1 Program by Peter Vanyi
3 1 (C) REAL PEARL 1992.
4 1 ** CYCLOPS **
5 SET 0,4
6 TEXT :CALL CHARACTERS:CLOSE #102
7 SET KEY CLICK OFF
8 SET BORDER 224
9 SET SPEAKER ON
10 SET INTERRUPT STOP OFF
11 SET STATUS OFF:SET 6,1
12 SET TAPE SOUND ON
13 ENVELOPE NUMBER 12;0,63,63,1;0,-63,-63,20;RELEASE;0,-63,-63,200
14 ENVELOPE NUMBER 11;0,63,63,1;0,-63,-63,50
15 ENVELOPE NUMBER 4;0,63,63,1;10,63,63,10
16 ENVELOPE NUMBER 1;0,40,40,1;-50,40,40,3;50,40,40,3
17 ENVELOPE NUMBER 2;0,63,63,1;10,-63,-63,40
18 ENVELOPE NUMBER 3;0,63,63,1;0,-20,-20,20;0,-43,-32,40
19 LET JO=0:LET K=1:LET JY=0
20 NUMERIC KEY(1 TO 5,1 TO 2)
21 FOR I=1 TO 5
22   READ A,B
23   LET KEY(I,2)=A
24   LET KEY(I,1)=B
25 NEXT I
26 DATA 2,79,1,80,8,81,4,65,16,32
27 NUMERIC P(1 TO 2),PS(1 TO 4,1 TO 2),TI
28 FOR I=1 TO 4
29   FOR J=1 TO 2
30     LET PS(I,J)=0
31   NEXT J
32 NEXT I
33 NUMERIC TABLE(-1 TO 9,-1 TO 9),SCORE,HSCORE,BALLS,LEVEL,CODET(1 TO 7,
34   0 TO 7),X,Y,LIVE,CUR,CDT(1 TO 7,0 TO 7),NX,NY
35 STRING NAMES(1 TO 10,1 TO 2)*6,LETTERS(1 TO 30)*1
36 FOR I=1 TO 30
37   READ AS
38   LET LETTERS(I)=AS
39 DATA A,B,S,D,E,F,G,H,I,J,K,L,M,N,O,P,Q,R,S,T,U,V,W,X,Y,Z,Ó," ",!""
40 <<< a data sorban a Z utan szumma karakter, az utolsó előtti karakter ALT-W >>>
41 FOR I=1 TO 10
42   READ A$,B$
43   LET NAMES(I,1)=A$
44 NEXT I
45 DATA STEVE,10000,BRUCE,9000,DAVE,8000,NICKO,7000,JANICK,6000,
46   MASTER,5000,ICARUS,4000,EDDIE,3000,BATMAN,2000,*?&,1000
47 RESTORE 67
48 FOR I=1 TO 7
49   FOR J=0 TO 7
50     READ A
51     LET CODET(I,J)=A
52 NEXT I
53 RESTORE 60
54 FOR I=1 TO 7
55   FOR J=0 TO 7

```

```

56      READ A
57      LET CDT(I,J)=A
58      NEXT J
59      NEXT I
60      DATA 600,0,0,284,364,448,0,0
61      DATA 520,0,200,284,364,448,528,0
62      DATA 440,116,200,284,364,448,528,608
63      DATA 360,116,200,284,364,448,528,608
64      DATA 280,116,200,284,364,448,528,608
65      DATA 200,0,200,284,364,448,528,0
66      DATA 120,0,0,284,364,448,0,0
67      DATA 560,0,0,324,404,488,0,0
68      DATA 480,0,240,324,404,488,568,0
69      DATA 400,156,240,324,404,488,568,648
70      DATA 320,156,240,324,404,488,568,648
71      DATA 240,156,240,324,404,488,568,648
72      DATA 160,0,240,324,404,488,568,0
73      DATA 80,0,0,324,404,488,0,0
74      DEF EXJ(REF CUR,REF TI,REF JY)
75          LET CUR=0
76          SET INK 0:SET 6,1
77          DO
78              PLOT 204+TI,60;204+TI,36,
79              LET TI=TI-4
80              LET JY=JOY(JO)
81          LOOP UNTIL JY<>0 OR TI<=0
82          LET CUR=JY
83      END DEF
84      DEF EXK(REF CUR,REF TI)
85          LET CUR=0
86          SET INK 0:SET 6,1
87          DO
88              PLOT 204+TI,60;204+TI,36,
89              LET TI=TI-3
90              LET I$=INKEY$
91          LOOP UNTIL I$<>"" OR TI<=0
92          IF TI<=0 THEN EXIT DEF
93          FOR I=1 TO 5
94              IF ORD(I$)=KEY(I,1) THEN LET CUR=KEY(I,2):EXIT FOR
95          NEXT I
96      END DEF
97      DEF LETT PICTURE
98          SET 22,1:SET 23,1:SET 24,35:SET 25,2:OPEN #12:"VIDEO:"
99          SET #12:PALETTE 62,254,14,36
100         PLOT #12:0,4;0,68;1116,68;1112,64;4,64;4,8,
101         SET #12:INK 2:PLOT #12:0,0;1116,0;1116,64;1112,60;1112,4;4,4,
102         SET #12:INK 3:PLOT #12:0,48,
103         FOR I=1 TO 30
104             PRINT #12:TAB(I+2);LETTERS$(I);
105         NEXT I
106         SET #12:LINE MODE 3
107     END DEF
108    DEF CHAR PICTURE
109        SET 22,1:SET 23,1:SET 24,8:SET 25,2:OPEN #11:"VIDEO:"
110        SET #11:PALETTE 62,254,14,36
111        PLOT #11:0,4;0,68;248,68;244,64;4,64;4,8,
112        SET #11:INK 2
113        PLOT #11:0,0;252,0;252,68;248,64;248,4;4,4,
114    END DEF
115    DEF GAOV PICTURE
116        SET 22,1:SET 23,2:SET 24,18:SET 25,2:OPEN #10:"VIDEO:"
117        SET #10:PALETTE 224,255,2
118        PLOT #10:0,68,:PRINT #10:"GAME OVER":SET #10:INK 2
119        PLOT #10:4,64,:PRINT #10:"GAME OVER"
120    END DEF
121    DEF MODIFY PICTURE
122        SET 22,1:SET 23,1:SET 24,25:SET 25,7:OPEN #8:"VIDEO:"
123        SET #8:PALETTE 62,254,14,36
124        PLOT #8:190,228,:PRINT #8:"MODIFY KEYS"
125        PLOT #8:0,248;792,248;788,244;4,244;4,8;0,4;0,248,
126        SET #8:INK 2
127        PLOT #8:0,0;796,0;796,248;792,244;792,4;4,4,
128        PLOT #8:8,180;788,180,788,172;8,172,788,64;8,64,
129        SET #8:INK 3
130        PLOT #8:68,156,:PRINT #8:"LEFT RIGHT UP DOWN"
131        PLOT #8:160,48,:PRINT #8:"CHOOSEN"
132    END DEF
133    DEF SELECT(REF KEY,REF K,REF JO)
134        CALL START SOUND
135        DISPLAY #2:AT 1 FROM 1 TO 17
136        SET #2:PALETTE 146,0,23,74
137        SET FKEY 1 CHR$(49)

```

```

138  SET FKEY 2 CHR$(50)
139  SET FKEY 3 CHR$(51)
140  SET FKEY 4 CHR$(52)
141  SET FKEY 5 CHR$(53)
142  SET #2:INK 2
143  PLOT #2:72,320,:PRINT #2:"F2 KEYBOARD":LET K=1
144  SET #2:INK 1:PLOT #2:72,256,
145  PRINT #2:"F3 INTERNAL"
146  PLOT #2:72,192,:PRINT #2:"F4 EXTERNAL 1"
147  PLOT #2:72,128,:PRINT #2:"F5 MODIFY KEYS"
148  DO
149    WHEN EXCEPTION USE OUTSC
150      SET TIMER 7
151      DO
152        LET I=VAL(INKEY$)
153        LOOP UNTIL I=1 OR I=2 OR I=3 OR I=4 OR I=5
154      END WHEN
155      SET TIMER 0
156      SOUND PITCH 47,DURATION 7,LEFT 100,RIGHT 100
157      SELECT CASE I
158      CASE 2
159        SET #2:INK 2:PLOT #2:72,320,
160        PRINT #2:"F2 KEYBOARD"
161        SET #2:INK 1:PLOT #2:72,256,
162        PRINT #2:"F3 INTERNAL"
163        PLOT #2:72,192,:PRINT #2:"F4 EXTERNAL 1"
164        PLOT #2:72,128,:PRINT #2:"F5 MODIFY KEYS"
165        LET K=1
166      CASE 3
167        SET #2:INK 2:PLOT #2:72,256,
168        PRINT #2:"F3 INTERNAL"
169        SET #2:INK 1:PLOT #2:72,320,
170        PRINT #2:"F2 KEYBOARD"
171        PLOT #2:72,192,:PRINT #2:"F4 EXTERNAL 1"
172        PLOT #2:72,128,:PRINT #2:"F5 MODIFY KEYS"
173        LET JO=0:LET K=0
174      CASE 4
175        SET #2:INK 2:PLOT #2:72,192,
176        PRINT #2:"F4 EXTERNAL 1"
177        SET #2:INK 1:PLOT #2:72,320,
178        PRINT #2:"F2 KEYBOARD"
179        PLOT #2:72,256,:PRINT #2:"F3 INTERNAL"
180        PLOT #2:72,128,:PRINT #2:"F5 MODIFY KEYS"
181        LET JO=1:LET K=0
182      CASE 5
183        SET #2:INK 2:PLOT #2:72,128,
184        PRINT #2:"F5 MODIFY KEYS"
185        SET #2:INK 1:PLOT #2:72,320,
186        PRINT #2:"F2 KEYBOARD"
187        PLOT #2:72,256,:PRINT #2:"F3 INTERNAL"
188        PLOT #2:72,192,:PRINT #2:"F4 EXTERNAL 1"
189        CALL MODIFY_KEYS(KEY)
190      CASE ELSE
191        EXIT DO
192      END SELECT
193    LOOP
194  END DEF
195  DEF INFORMATION PICTURE
196    SET 22,1:SET Z3,1:SET 24,35:SET 25,6:OPEN #101:"VIDEO:"
197    SET PALETTE 62,36,254,14
198    PLOT 64,172,:PRINT #101:"LIVES"
199    PLOT 64,136,:PRINT #101:"LEVEL"
200    PLOT 64,100,:PRINT #101:"BALLS"
201    PLOT 64,64,:PRINT #101:"TIME"
202    PLOT 496,136,:PRINT #101:"SCORE"
203    PLOT 400,100,:PRINT #101:"HI-SCORE"
204    SET INK 3
205    PLOT 688,136,:PRINT #101:"00000"
206    PLOT 688,100,:PRINT #101:"10000"
207    PLOT 256,172:PRINT #101:"03"
208    PLOT 256,136:PRINT #101:"01"
209    SET INK 2:PLOT 32,28;0,0;0,212;1116,212;1084,188;32,188;32,28,12,36,PAINT
210    PLOT 892,48;976,176;992,152;991,144;924,48;892,48,916,64,PAINT
211    PLOT 936,48;1000,140;1012,120;960,48;936,48,960,64,PAINT
212    PLOT 972,48;1016,112;1028,92;996,48;972,48,996,64,PAINT
213    PLOT 1008,48;1032,84;1056,48;1008,48,1032,64,PAINT
214    SET INK 3:PLOT 4,0;1116,0;1116,212;1084,184;1084,24;32,24;4,0,36,12,PAINT
215  END DEF
216  DEF MENU PICTURE
217    SET 22,1
218    SET 23,1
219    SET 24,19

```

```

220  SET 25,17
221  OPEN #2:"VIDEO:"
222  SET #2:PALETTE 62,36,254,14
223  PLOT #2:180,560,:PRINT #2:"CYCLOPS"
224  PLOT #2:92,508,:PRINT #2:"SELECT OPTION"
225  PLOT #2:72,384,:PRINT #2:"F1 BEGIN GAME"
226  PLOT #2:72,320,:PRINT #2:"F2 KEYBOARD"
227  PLOT #2:72,256,:PRINT #2:"F3 INTERNAL"
228  PLOT #2:72,192,:PRINT #2:"F4 EXTERNAL 1"
229  PLOT #2:72,128,:PRINT #2:"F5 MODIFY KEYS"
230  PLOT #2:32,444;568,444,568,436;32,436,
231  SET #2:INK 2
232  PLOT #2:0,608;604,608;572,584;28,584;28,32;0,0;0,600,12,64,PAINT
233  SET #2:INK 3
234  PLOT #2:4,0;604,0;604,604;573,580;572,32;28,32;4,0,40,12,PAINT
235 END DEF
236 DEF SCORE PICTURE
237  SET 22,I
238  SET 23,1
239  SET 24,16
240  SET 25,12
241  FOR I=3 TO 7
242    OPEN #I:"VIDEO:"
243    SET #I:PALETTE 224,1,253,YELLOW
244  NEXT I
245  !PUZZLE ONE
246  PLOT #3:264,428;0,0;124,0;320,336;264,428,264,368,PAINT
247  PLOT #3:324,324;136,0;252,0;376,232;324,324,328,232,PAINT
248  PLOT #3:380,224;264,0;372,0;436,128;380,224,372,128,PAINT
249  PLOT #3:440,120;384,0;508,0;440,120,456,20,PAINT
250  !PUZZLE TWO
251  PLOT #4:68,120;128,0;0,0;68,120,68,76,PAINT
252  PLOT #4:72,128;136,0;244,0;128,224;72,128,128,164,PAINT
253  PLOT #4:132,232;256,0;372,0;184,324;132,232,184,276,PAINT
254  PLOT #4:188,336;384,0;508,0;244,428;188,336,244,364,PAINT
255  !PUZZLE THREE
256  PLOT #5:264,428;72,64;396,0;264,428,264,376,PAINT
257  SET #5:INK 0
258  PLOT #5:288,356;144,48,216,36;312,252,353,148;296,20,
259  !PUZZLE FOUR
260  PLOT #6:244,428;436,64;112,0;244,428,244,388,PAINT
261  SET #6:INK 0
262  PLOT #6:220,353;368,44,292,36;192,256,156,148;212,20,
263  !PUZZLE FIVE
264  PLOT #7:228,428;264,428;264,0;228,0;228,428,244,8,PAINT
265  CALL PRNTSC
266  DEF PRNTSC
267    SET 0,4
268    FOR I=3 TO 7
269      SET #I:LINE MODE 3
270      FOR J=3 TO 12
271        SET #I:INK 2
272        PRINT #I,AT J,2:NAME$(J-2,1)
273        PRINT #I,AT J,12,USING "%%%%%":VAL(NAME$(J-2,2))
274      NEXT J
275    NEXT I
276    SET 0,20
277  END DEF
278  FOR I=3 TO 7
279    SET #I:INK 3
280    PRINT #I,AT 1,3:"BEST PLAYERS"
281  NEXT I
282 END DEF
283 DEF TURNER
284  RANDOMIZE :LET I=GREEN
285  SET #3:COLOR 1,I
286  DISPLAY #3:AT 6 FROM 1 TO 12
287  CALL WAIT
288  SET #5:COLOR 1,I
289  DISPLAY #5:AT 6 FROM 1 TO 12
290  CALL WAIT
291  LET I=RND(256)
292  SET #7:COLOR 1,I
293  DISPLAY #7:AT 6 FROM 1 TO 12
294  CALL WAIT
295  SET #6:COLOR 1,I
296  DISPLAY #6:AT 6 FROM 1 TO 12
297  CALL WAIT
298  SET #4:COLOR 1,I
299  DISPLAY #4:AT 6 FROM 1 TO 12
300  CALL WAIT
301  SET #5:COLOR 1,I

```

```

302 DISPLAY #5:AT 6 FROM 1 TO 12
303 CALL WAIT
304 SET #7:COLOR 1,I
305 DISPLAY #7:AT 6 FROM 1 TO 12
306 CALL WAIT
307 SET #6:COLOR 1,I
308 DISPLAY #6:AT 6 FROM 1 TO 12
309 CALL WAIT
310 DEF WAIT
311 FOR J=1 TO 40
312 NEXT J
313 END DEF
314 END DEF
315 DEF TABLE PICTURE
316 SET 22,I
317 SET 23,1
318 SET 24,25
319 SET 25,18
320 OPEN #1:"VIDEO:"
321 SET #1:PALETTE 224,31,65,96
322 SET #1:VIDEO MODE 3
323 PLOT #1:276,608;536,608;536,528;616,528;616,448;696,448;696,192;
       616,192;616,112;536,112;536,32;
324 PLOT #1:276,32;276,112;192,112;192,192;108,192;108,448;192,448;
       192,528;276,528;276,608,
325 SET #1:INK 2
326 PLOT #1:284,600;528,600;528,520;608,520;608,440;688,440;688,200;
       608,200;608,120;
327 PLOT #1:528,120;528,40;284,40;284,120;200,120;200,200;116,200;
       116,440;200,440;200,520;284,520;284,600,
328 SET #1:INK 1
329 PLOT #1:280,592,PAINT
330 PLOT #1:248,636;560,636,560,632;248,632,
331 PLOT #1:248,636;76,472,80,472;248,632,
332 PLOT #1:76,472;76,168,80,168;80,472,
333 PLOT #1:80,168;248,8,248,4;76,168,
334 SET #1:INK 3
335 PLOT #1:252,8;560,8,560,4;252,4,
336 PLOT #1:560,4;724,168,720,168;560,8,
337 PLOT #1:720,168;720,472,724,472;724,168,
338 PLOT #1:724,472;564,632,564,628;720,472,
339 SET #1:INK 2
340 PLOT #1:416,620,PAINT
341 PLOT #1:200,200;200,440;284,520;284,120,364,40;364,600,448,600;
       448,40,528,120;528,520,608,440;608,200,
342 PLOT #1:528,120;284,120,200,200;608,200,688,280;116,280,116,360;
       688,360,608,440;200,440,284,520;528,520,
343 END DEF
344 CALL MENU PICTURE
345 CALL TABLE PICTURE
346 CALL INFORMATION PICTURE
347 CALL SCORE PICTURE
348 CALL MODIFY PICTURE
349 CALL GAOV PICTURE
350 CALL LETT_PICTURE
351 CALL CHAR_PICTURE
352 CALL GLORY_PICTURE
353 SET 0,20
354 DO
355 CALL SELECT(KEY,K,JO)
356 SET #2:PALETTE 224,224,224,224
357 CALL TIMEUP(TI,650)
358 DISPLAY #1:AT 1 FROM 1 TO 18
359 SET #1:PALETTE 224,31,65,96
360 DISPLAY #101:AT 20 FROM 1 TO 6
361 SET PALETTE 62,36,254,14
362 LET LEVEL=1:LET SCORE=0:LET LIVE=3
363 SET INK 0:PLOT 256,172,:PRINT #101:"ÜÜÜ" <<< 3*ALT-N >>>
364 SET INK 3:PLOT 256,172,:PRINT #101,USING "%":LIVE
365 SET INK 0:PLOT 688,100,:PRINT #101:"ÜÜÜÜÜ" <<< 5*ALT-N >>>
366 SET INK 3:PLOT 688,100,:PRINT #101,USING "%%%%":VAL(NAME$(1,2))
367 CALL SC(SCORE,0)
368 CALL FULL(BALLS,TABLE,LEVEL)
369 LET X,Y,NX,NY=4:CALL PNT(X,Y):LET P(1),P(2)=0:LET FRS=0
370 DO
371   DO
372     IF K=1 THEN CALL EXK(CUR, TI)
373     IF K=0 THEN CALL EXJ(CUR, TI, JY)
374   LOOP UNTIL CUR<>0 OR TI<=0
375   IF TI<=0 THEN
376     CALL TIME_OVER
377     WAIT 5

```

```

378      CALL DEATH(LIVE,FRS,P)
379      LET CUR=0
380      END IF
381      SELECT CASE CUR
382      CASE 1
383          CALL STEP R(NX,NY)
384          CALL PNT(X,Y):CALL PNT(NX,NY)
385      CASE 2
386          CALL STEP L(NX,NY)
387          CALL PNT(X,Y):CALL PNT(NX,NY)
388      CASE 4
389          CALL STEP D(NX,NY)
390          CALL PNT(X,Y):CALL PNT(NX,NY)
391      CASE 8
392          CALL STEP U(NX,NY)
393          CALL PNT(X,Y):CALL PNT(NX,NY)
394      CASE 16
395          IF TABLE(NX,NY)<>0 THEN CALL CHOOSE(TABLE,FRS,P,PS,NX,NY)
396          IF TABLE(NX,NY)=0 THEN CALL MOVE(P,PS,TABLE)
397      CASE ELSE
398      END SELECT
399      LET X=NX:LET Y=NY
400      LOOP UNTIL LEVEL=6 OR LIVE=0
401      CALL GAMOV
402      IF SCORE>=VAL(NAME$(10,2)) THEN CALL BEST(NAME$)
403      IF SCORE<VAL(NAME$(10,2)) THEN WAIT 2
404      SET PALETTE 224,224,224,224
405  LOOP
406  DEF CHARACTERS
407      SET CHARACTER 145,60,126,207,207,223,255,255,126,60
408      SET CHARACTER 151,0,102,255,255,255,126,60,24,0
409      SET CHARACTER 65,0,62,114,114,114,126,114,114,0:
410      SET CHARACTER 66,0,124,114,114,124,114,114,124,0:
411      SET CHARACTER 67,0,30,58,112,112,112,58,30,0
412      SET CHARACTER 68,0,56,116,114,114,114,124,0:
413      SET CHARACTER 69,0,62,114,112,124,112,114,62,0:
414      SET CHARACTER 70,0,62,112,112,124,112,112,48
415      SET CHARACTER 71,0,62,114,112,112,118,114,62,0:
416      SET CHARACTER 72,0,114,114,114,126,114,114,114,0:
417      SET CHARACTER 73,0,124,56,56,56,56,56,124,0
418      SET CHARACTER 74,0,14,14,14,78,78,78,60,0:
419      SET CHARACTER 75,0,114,114,116,124,116,114,114,0:
420      SET CHARACTER 76,0,48,112,112,112,112,112,62,0
421      SET CHARACTER 77,0,118,106,106,106,98,98,98,0:
422      SET CHARACTER 78,0,114,114,122,118,114,114,114,0:
423      SET CHARACTER 79,0,60,114,114,114,114,114,60,0
424      SET CHARACTER 80,0,60,114,114,114,124,112,112,0:
425      SET CHARACTER 82,0,60,114,114,114,124,116,118,0:
426      SET CHARACTER 83,0,60,114,120,28,78,78,60,0:
427      SET CHARACTER 84,0,254,56,56,56,56,56,56,0:
428      SET CHARACTER 85,0,114,114,114,114,114,118,62,0
429      SET CHARACTER 86,0,114,114,114,114,114,116,56,0:
430      SET CHARACTER 87,0,113,113,117,117,117,127,123,0:
431      SET CHARACTER 88,0,71,71,46,28,28,60,114,0
432      SET CHARACTER 89,0,99,99,54,28,28,28,0:
433      SET CHARACTER 90,0,126,14,30,60,120,112,126,0:
434      SET CHARACTER 33,0,24,24,24,24,24,0,24,0
435      SET CHARACTER 63,0,60,102,14,28,24,0,24,0:
436      SET CHARACTER 58,0,0,0,48,0,0,48,0,0
437      SET CHARACTER 48,0,60,114,118,122,114,114,60,0:
438      SET CHARACTER 49,0,60,124,28,28,28,28,0:
439      SET CHARACTER 50,0,60,110,14,28,56,56,56,62,0
440      SET CHARACTER 51,0,60,78,14,62,14,78,60,0:
441      SET CHARACTER 52,0,48,112,116,116,126,4,4:
442      SET CHARACTER 53,0,62,112,112,124,14,14,124,0
443      SET CHARACTER 54,0,30,48,96,124,114,98,126,0:
444      SET CHARACTER 55,0,126,14,28,56,56,56,56,0:
445      SET CHARACTER 56,0,60,36,60,114,114,114,60,0
446      SET CHARACTER 57,0,62,50,50,30,6,12,56,0
447  END DEF
448  DEF MODIFY_KEYS(REF KEY)
449      DO
450          SET #8:PALETTE 62,254,14,36
451          FOR I=1 TO 5
452              LET KEY(I,1)=0
453              NEXT I
454          DISPLAY #8:AT 19 FROM 1 TO 7
455          SET #8:INK 2
456          PLOT #8:68,156,:PRINT #8:"LEFT"
457          DEF ASKKEY(REF KEY,A)
458              DO

```

```

435      DO
436          LET I$=INKEY$
437          LOOP UNTIL I$<> ""
438          LET I=ORD(UCASE$(I$))
439          IF A=2 AND I=KEY(1,1) THEN LET I=0
440          IF A=3 AND I=KEY(1,1) OR I=KEY(2,1) THEN LET I=0
441          IF A=4 AND I=KEY(1,1) OR I=KEY(2,1) OR I=KEY(3,1) THEN LET I=0
442          IF A=5 AND I=KEY(1,1) OR I=KEY(2,1) OR I=KEY(3,1) OR I=KEY(4,1)
443              THEN LET I=0
444          IF A=5 AND I=32 THEN EXIT DO
445          LOOP UNTIL I>=48 AND I<=57 OR I>=65 AND I<=90
446          SOUND PITCH 58,DURATION 7,LEFT 100,RIGHT 100
447          LET KEY(A,1)=I
448          LET ASKKEY=I
449      END DEF
450      PLOT #8:116,108,:PRINT #8:CHR$(ASKKEY(KEY,1))
451      SET #8:INK 3:PLOT #8:68,156,
452      PRINT #8:"LEFT"
453      PLOT #8:68,156,:SET #8:INK 2
454      PRINT #8:"      RIGHT"
455      PLOT #8:324,108,:PRINT #8:CHR$(ASKKEY(KEY,2))
456      SET #8:INK 3:PLOT #8:68,156,
457      PRINT #8:"      RIGHT"
458      PLOT #8:68,156,:SET #8:INK 2
459      PRINT #8:"      UP"
460      PLOT #8:504,108,:PRINT #8:CHR$(ASKKEY(KEY,3))
461      SET #8:INK 3:PLOT #8:68,156,
462      PRINT #8:"      UP"
463      PLOT #8:68,156,:SET #8:INK 2
464      PRINT #8:"      DOWN"
465      PLOT #8:664,108,:PRINT #8:CHR$(ASKKEY(KEY,4))
466      SET #8:INK 3:PLOT #8:68,156,
467      PRINT #8:"      DOWN"
468      PLOT #8:160,48,:SET #8:INK 2
469      PRINT #8:"CHOOSEN"
470      PLOT #8:452,48,:PRINT #8:CHR$(ASKKEY(KEY,5))
471      SET #8:INK 3:PLOT #8:160,48,
472      PRINT #8:"CHOOSEN"
473      SET #8:INK 2:PLOT #8:216,228,:PRINT #8:"          OK Y/N"
474      DO
475          LET I$=INKEY$                                OK Y/N"
476          SET #8:INK 2:PLOT #8:216,228,:PRINT #8:"          OK Y/N"
477          SET #8:INK 0:PLOT #8:216,228,:PRINT #8:"          OK Y/N"
478          LOOP UNTIL I$="Y" OR I$="N" OR I$="y" OR I$="n"
479          SET #8:PALETTE 224,224,224,224
480          SET #8:INK 0:PLOT #8:216,228,:PRINT #8:"          OK Y/N"
481          PLOT #8:116,108,:PRINT #8:CHR$(KEY(1,1))
482          PLOT #8:324,108,:PRINT #8:CHR$(KEY(2,1))
483          PLOT #8:504,108,:PRINT #8:CHR$(KEY(3,1))
484          PLOT #8:664,108,:PRINT #8:CHR$(KEY(4,1))
485          PLOT #8:452,48,:PRINT #8:CHR$(KEY(5,1))
486          LOOP UNTIL I$="Y" OR I$="y"
487          SET #2:INK 2:PLOT #2:72,320,
488          PRINT #2:"F2 KEYBOARD"
489          LET K=1
490          SET #2:INK 1
491          PLOT #2:72,128,:PRINT #2:"F5 MODIFY KEYS"
492      END DEF
493      DEF TORF(A,B)
494          IF TABLE(A,B)=0 THEN LET TORF=0:EXIT DEF
495          IF TABLE(A+1,B)<>0 AND TABLE(A+1,B)<>2 AND TABLE(A+2,B)=0 THEN
496              LET TORF=1:EXIT DEF
497          IF TABLE(A,B-1)<>0 AND TABLE(A,B-1)<>2 AND TABLE(A,B-2)=0 THEN
498              LET TORF=1:EXIT DEF
499          IF TABLE(A-1,B)<>0 AND TABLE(A-1,B)<>2 AND TABLE(A-2,B)=0 THEN
500              LET TORF=1:EXIT DEF
501          LET TORF=0
502      END DEF
503      DEF FULL(REF BALLS,REF TABLE,L)
504          CLEAR SOUND
505          SET 0,4
506          SELECT CASE L
507          CASE 1
508              RESTORE 537
509              LET BALLS=9
510          CASE 2
511              RESTORE 549
512              LET BALLS=14
513          CASE 3
514              RESTORE 561

```

```

512      LET BALLS=18
513      CASE 4
514          RESTORE 573
515          LET BALLS=26
516      CASE ELSE
517          RESTORE 585
518          LET BALLS=38
519      END SELECT
520      CALL COUB(BALLS)
521      FOR I=-1 TO 9
522          FOR J=-1 TO 9
523              READ X
524              LET TABLE(I,J)=X
525              SELECT CASE X
526              CASE 1
527                  CALL BALL(I,J,1)
528                  CASE 3,4
529                      CALL BALL(I,J,2)
530                  CASE ELSE
531              END SELECT
532          NEXT J
533      NEXT I
534      SET 0,20
535  END DEF
536 !LEVEL 1
537 DATA 2,2,2,2,2,2,2,2,2,2,2,2
538 DATA 2,2,2,2,2,2,2,2,2,2,2,2
539 DATA 2,2,2,2,0,0,0,0,2,2,2,2
540 DATA 2,2,2,0,0,0,0,0,0,2,2,2
541 DATA 2,2,0,0,0,3,3,0,0,2,2,2
542 DATA 2,2,0,0,3,3,3,0,0,2,2,2
543 DATA 2,2,0,0,0,3,3,0,0,2,2,2
544 DATA 2,2,2,0,0,0,0,0,0,2,2,2
545 DATA 2,2,2,2,0,0,0,2,2,2,2,2
546 DATA 2,2,2,2,2,2,2,2,2,2,2,2
547 DATA 2,2,2,2,2,2,2,2,2,2,2,2
548 !LEVEL 2
549 DATA 2,2,2,2,2,2,2,2,2,2,2,2
550 DATA 2,2,2,2,2,2,2,2,2,2,2,2
551 DATA 2,2,2,2,0,0,0,0,2,2,2,2
552 DATA 2,2,2,0,0,1,0,0,0,2,2,2
553 DATA 2,2,0,0,1,3,1,0,0,2,2,2
554 DATA 2,2,0,1,4,1,4,1,0,2,2,2
555 DATA 2,2,0,0,1,3,1,0,0,2,2,2
556 DATA 2,2,2,0,0,1,0,0,2,2,2,2
557 DATA 2,2,2,2,0,0,0,2,2,2,2,2
558 DATA 2,2,2,2,2,2,2,2,2,2,2,2
559 DATA 2,2,2,2,2,2,2,2,2,2,2,2
560 !LEVEL 3
561 DATA 2,2,2,2,2,2,2,2,2,2,2,2
562 DATA 2,2,2,2,2,2,2,2,2,2,2,2
563 DATA 2,2,2,2,0,0,0,0,2,2,2,2
564 DATA 2,2,2,0,0,0,0,0,0,2,2,2,2
565 DATA 2,2,0,1,1,3,1,1,0,2,2,2
566 DATA 2,2,1,3,1,1,1,3,1,2,2,2
567 DATA 2,2,0,1,1,3,1,1,0,2,2,2
568 DATA 2,2,2,0,0,0,0,0,0,2,2,2,2
569 DATA 2,2,2,2,0,0,0,0,2,2,2,2
570 DATA 2,2,2,2,2,2,2,2,2,2,2,2
571 DATA 2,2,2,2,2,2,2,2,2,2,2,2
572 !LEVEL 4
573 DATA 2,2,2,2,2,2,2,2,2,2,2,2
574 DATA 2,2,2,2,2,2,2,2,2,2,2,2
575 DATA 2,2,2,2,0,1,0,2,2,2,2,2
576 DATA 2,2,2,0,1,4,1,0,2,2,2,2
577 DATA 2,2,0,1,3,1,3,1,0,2,2,2
578 DATA 2,2,1,4,1,3,1,4,1,2,2,2
579 DATA 2,2,0,1,3,1,3,1,0,2,2,2
580 DATA 2,2,2,0,1,4,1,0,2,2,2,2
581 DATA 2,2,2,2,0,1,0,2,2,2,2,2
582 DATA 2,2,2,2,2,2,2,2,2,2,2,2
583 DATA 2,2,2,2,2,2,2,2,2,2,2,2
584 !LEVEL 5
585 DATA 2,2,2,2,2,2,2,2,2,2,2,2
586 DATA 2,2,2,2,2,2,2,2,2,2,2,2
587 DATA 2,2,2,2,1,4,1,2,2,2,2,2
588 DATA 2,2,2,1,3,1,3,1,2,2,2,2
589 DATA 2,2,1,3,1,1,1,3,1,2,2,2
590 DATA 2,2,4,1,1,3,1,1,1,4,2,2,2
591 DATA 2,2,1,3,1,1,1,3,1,2,2,2
592 DATA 2,2,2,1,3,1,3,1,2,2,2,2

```

```

593 DATA 2,2,2,2,1,4,1,2,2,2,2
594 DATA 2,2,2,2,2,2,2,2,2,2
595 DATA 2,2,2,2,2,2,2,2,2,2
596 DEF ANTBALL(A,B)
597   IF TABLE(A,B)<>1 THEN CALL KSN
598   IF TABLE(A,B)=1 THEN CALL SND
599   SET #1:LINE MODE 0
600   SET #1:INK 1
601   PLOT #1:CODET(A,B),CODET(A,0),ELLIPSE 35,35,PAINT
602   SET #1:INK 0
603   PLOT #1:CODET(A,B),CODET(A,0),ELLIPSE 35,35,PAINT
604 END DEF
605 DEF PNT(A,B)
606   SET #1:INK 1
607   SET #1:LINE MODE 3
608   PLOT #1:CDT(A,B),CDT(A,0);CDT(A,B)+83,CDT(A,0);CDT(A,B)+81,CDT(A,0)-83;
      CDT(A,B),CDT(A,0)-83;CDT(A,B),CDT(A,0),
609 END DEF
610 DEF STEP R(REF NX,REF NY)
611   LET NX=X
612   LET NY=Y+1
613   IF Y=7 THEN LET NY=NY-1
614   IF TABLE(NX,NY)=2 THEN LET NY=NY-1
615 END DEF
616 DEF STEP L(REF NX,REF NY)
617   LET NX=X
618   LET NY=Y-1
619   IF Y=1 THEN LET NY=NY+1
620   IF TABLE(NX,NY)=2 THEN LET NY=NY+1
621 END DEF
622 DEF STEP U(REF NX,REF NY)
623   LET NX=X-1
624   LET NY=Y
625   IF X=1 THEN LET NX=NX+1
626   IF TABLE(NX,NY)=2 THEN LET NX=NX+1
627 END DEF
628 DEF STEP D(REF NX,REF NY)
629   LET NY=Y
630   LET NX=X+1
631   IF X=7 THEN LET NX=NX-1
632   IF TABLE(NX,NY)=2 THEN LET NX=NX-1
633 END DEF
634 !
635 DEF BOR(A,B)
636   SET #1:LINE MODE 3
637   SET #1:INK 1
638   PLOT #1:CODET(A,B),CODET(A,0),ELLIPSE 35,35,
639 END DEF
640 DEF CHOOSE(REF TABLE,REF FRS,REF P,REF PS,A,B)
641   IF FRS=0 THEN LET TABLE(A,B)=0:CALL BOR(A,B):CALL ANTBALL(A,B):
      LET FRS=1:CALL COUB(BALLS):CALL SC(SCORE,50):EXIT DEF
642   IF A=P(1) AND B=P(2) THEN LET P(1),P(2)=0:CALL BOR(A,B):EXIT DEF
643   IF P(1)<>0 THEN EXIT DEF
644   FOR I=1 TO 4
645     FOR J=1 TO 2
646       LET PS(I,J)=0
647     NEXT J
648   NEXT I
649   IF TORF(A,B)=0 THEN
650     SOUND PITCH 15,DURATION 3
651   EXIT DEF
652 END IF
653 CALL CHOOSE SOUND
654 CALL BOR(A,B)
655 LET P(1)=A:LET P(2)=B
656 CALL EXA(PS,A,B)
657 END DEF
658 DEF EXA(REF PS,F,G)
659   IF TABLE(F+1,G)<>0 AND TABLE(F+2,G)<>2 AND TABLE(F+2,G)=0 THEN
      LET PS(1,1)=F+2:LET PS(1,2)=G
660   IF TABLE(F,G-1)<>0 AND TABLE(F,G-1)<>2 AND TABLE(F,G-2)=0 THEN
      LET PS(2,1)=F:LET PS(2,2)=G-2
661   IF TABLE(F-1,G)<>0 AND TABLE(F-1,G)<>2 AND TABLE(F-2,G)=0 THEN
      LET PS(3,1)=F-2:LET PS(3,2)=G
662   IF TABLE(F,G+1)<>0 AND TABLE(F,G+1)<>2 AND TABLE(F,G+2)=0 THEN
      LET PS(4,1)=F:LET PS(4,2)=G+2
663 END DEF
664 END DEF
665 DEF MOVE(REF P,REF PS,REF TABLE)
666   IF P(1)=0 THEN EXIT DEF
667   LET Q=0:LET S=1
668   FOR I=1 TO 4

```

```

669      IF NX=PS(I,1) AND NY=PS(I,2) THEN LET Q=I:EXIT FOR
670      NEXT I
671      IF Q=0 THEN
672          SOUND PITCH 15,DURATION 3
673          EXIT DEF
674      END IF
675      CALL CHOOSE_SOUND
676      SELECT CASE Q
677      CASE 1
678          IF TABLE(P(1)+1,P(2))=3 THEN CALL SC(SCORE,100)
679          IF TABLE(P(1)+1,P(2))=4 THEN CALL TIMEUP(TI,650):CALL SC(SCORE,50)
680          CALL ANTBALL(P(1),P(2)):CALL ANTBALL(P(1)+1,P(2))
681          IF TABLE(P(1),P(2))=1 THEN CALL BALL(NX,NY,1)
682          IF TABLE(P(1),P(2))=4 OR TABLE(P(1),P(2))=3 THEN CALL BALL(NX,NY,2)
683          LET TABLE(NX,NY)=TABLE(P(1),P(2)):LET TABLE(P(1),P(2)),TABLE(P(1)+1,
684              P(2))=0
685          CALL SC(SCORE,50)
686      CASE 2
687          IF TABLE(P(1),P(2)-1)=3 THEN CALL SC(SCORE,100)
688          IF TABLE(P(1),P(2)-1)=4 THEN CALL TIMEUP(TI,650):CALL SC(SCORE,50)
689          CALL ANTBALL(P(1),P(2)):CALL ANTBALL(P(1),P(2)-1)
690          IF TABLE(P(1),P(2))=1 THEN CALL BALL(NX,NY,1)
691          IF TABLE(P(1),P(2))=4 OR TABLE(P(1),P(2))=3 THEN CALL BALL(NX,NY,2)
692          LET TABLE(NX,NY)=TABLE(P(1),P(2)):LET TABLE(P(1),P(2)),TABLE(P(1),
693              P(2)-1)=0
694          CALL SC(SCORE,50)
695      CASE 3
696          IF TABLE(P(1)-1,P(2))=3 THEN CALL SC(SCORE,100)
697          IF TABLE(P(1)-1,P(2))=4 THEN CALL TIMEUP(TI,650):CALL SC(SCORE,50)
698          CALL ANTBALL(P(1),P(2)):CALL ANTBALL(P(1)-1,P(2))
699          IF TABLE(P(1),P(2))=1 THEN CALL BALL(NX,NY,1)
700          IF TABLE(P(1),P(2))=4 OR TABLE(P(1),P(2))=3 THEN CALL BALL(NX,NY,2)
701          CALL SC(SCORE,50)
702      CASE 4
703          IF TABLE(P(1),P(2)+1)=3 THEN CALL SC(SCORE,100)
704          IF TABLE(P(1),P(2)+1)=4 THEN CALL TIMEUP(TI,650):CALL SC(SCORE,50)
705          CALL ANTBALL(P(1),P(2)):CALL ANTBALL(P(1),P(2)+1)
706          IF TABLE(P(1),P(2))=1 THEN CALL BALL(NX,NY,1)
707          IF TABLE(P(1),P(2))=4 OR TABLE(P(1),P(2))=3 THEN CALL BALL(NX,NY,2)
708          LET TABLE(NX,NY)=TABLE(P(1),P(2)):LET TABLE(P(1),P(2)),TABLE(P(1),
709              P(2)+1)=0
710          CALL SC(SCORE,50)
711      END SELECT
712      CALL COUB(BALLS)
713      LET P(1),P(2)=0
714      FOR I=1 TO 4
715          FOR J=1 TO 2
716              LET PS(I,J)=0
717          NEXT J
718      NEXT I
719      IF LEVEL=5 AND BALLS=37 THEN EXIT DEF
720      IF LEVEL=6 THEN EXIT DEF
721      FOR I=1 TO 7
722          FOR J=1 TO 7
723              LET S=0
724              IF TABLE(I,J)<>2 AND TABLE(I,J)<>0 AND TORF(I,J) THEN LET S=1:
725                  EXIT FOR
726              NEXT J
727              IF S=1 THEN EXIT FOR
728      NEXT I
729      IF S=0 THEN CALL DEATH(LIVE,FRS,P)
730  END DEF
731  DEF BALL(A,B,C)
732  SET #1:LINE MODE 0
733  SELECT CASE C
734  CASE 1
735      SET #1:INK 3
736      PLOT #1:CODET(A,B),CODET(A,0),ELLIPSE 31,31,PAINT
737      SET #1:INK 1
738      PLOT #1:CODET(A,B)+14,CODET(A,0)+10,ELLIPSE 3,4,PAINT
739  CASE ELSE
740      SET #1:INK 2
741      PLOT #1:CODET(A,B),CODET(A,0),ELLIPSE 31,31,PAINT
742      SET #1:INK 1
743      PLOT #1:CODET(A,B)+14,CODET(A,0)+10,ELLIPSE 3,4,PAINT
744  END SELECT
745  END DEF
746  DEF TIMEUP(REF TI,A)
747  SET INK 3
748  PLOT 204,60;204+A,60;204+A,36;204,36;204,60,204+A-4,40,PAINT

```

```

746 LET TI=A
747 END DEF
748 DEF COUB(REF BALLS)
749 LET BALLS=BALLS-1
750 SET INK 0:PLOT 256,100,:PRINT #101:"ÜÜ" <<< 2*ALT-N >>>
751 SET INK 3:PLOT 256,100,:PRINT #101,USING "%":BALLS
752 IF BALLS=1 THEN CALL LEVELUP(LEVEL,FRS,P)
753 END DEF
754 DEF SC(REF SCORE,A)
755 LET SCORE=SCORE+A
756 SET INK 0:PLOT 688,136,:PRINT #101:"UUUUU" <<< 5*ALT-N >>>
757 SET INK 3:PLOT 688,136,:PRINT #101,USING "%":SCORE
758 END DEF
759 HANDLER OUTSC
760 LET B=0
761 SET TIMER 7
762 SET #2:PALETTE 224,224,224,224
763 WHEN EXCEPTION USE BACK
764 DO
765 CALL TURNER
766 LOOP UNTIL B=1 OR INKEY$<>""
767 END WHEN
768 SET TIMER 7
769 DISPLAY #2:AT 1 FROM 1 TO 17
770 CALL START SOUND
771 SET #2:PALETTE 62,36,254,14
772 RETRY
773 END HANDLER
774 DEF DEATH(REF LIVE,REF FRS,REF P)
775 LET LIVE=LIVE-1
776 IF LIVE=0 THEN EXIT DEF
777 SET INK 0:PLOT 256,172,:PRINT #101:"ÜÜÜÜ" <<< 4*ALT-N >>>
778 SET INK 3:PLOT 256,172,:PRINT #101,USING "%":LIVE
779 CALL CLTBL:CALL FULL(BALLS,TABLE,LEVEL):CALL TIMEUP(TI,650):LET FRS=0:
    LET P(1),P(2)=0
780 END DEF
781 DEF CLTBL
782 FOR I=1 TO 7
783 FOR J=1 TO 7
784 IF TABLE(I,J)<>2 AND TABLE(I,J)<>0 THEN CALL ANTBALL(I,J)
785 NEXT J
786 NEXT I
787 END DEF
788 DEF LEVELUP(REF LEVEL,REF FRS,REF P)
789 LET LEVEL=LEVEL+1
790 CALL SC(SCORE,500)
791 IF LEVEL=6 THEN EXIT DEF
792 SET INK 0:PLOT 256,136,:PRINT #101:"ÜÜÜ" <<< 3*ALT-N >>>
793 SET INK 3:PLOT 256,136,:PRINT #101,USING "%":LEVEL
794 CALL CLTBL:CALL FULL(BALLS,TABLE,LEVEL):LET FRS=0:CALL TIMEUP(TI,650):
    LET P(1),P(2)=0
795 END DEF
796 DEF CHOOSE SOUND
797 CLEAR SOUND
798 SOUND PITCH 83,DURATION 15,ENVELOPE 1,SOURCE 2
799 END DEF
800 DEF START SOUND
801 SOUND PITCH 84,DURATION 40,ENVELOPE 2,SYNC 1,STYLE 128
802 SOUND PITCH 88,DURATION 40,ENVELOPE 2,SYNC 1,SOURCE 2,STYLE 128
803 END DEF
804 DEF TIME OVER
805 CLEAR SOUND
806 FOR I=1 TO 3
807 SOUND PITCH 25,ENVELOPE 3,SYNC 1,DURATION 60
808 SOUND PITCH 17,ENVELOPE 3,SYNC 1,SOURCE 1,DURATION 60
809 NEXT I
810 END DEF
811 DEF GAMOV
812 CALL CLTBL:CALL PNT(X,Y)
813 CLEAR SOUND
814 SET #1:PALETTE 224,224,224,224
815 SET PALETTE 224,224,224,224
816 IF LEVEL=6 THEN
817 CALL START SOUND
818 DISPLAY #13:AT 2 FROM 1 TO 6
819 SET #13:PALETTE 2,255,0,65
820 DO
821 LOOP UNTIL INKEY$<>""
822 SET #13:PALETTE 224,224,224,224
823 END IF
824 DISPLAY #10:AT 10 FROM 1 TO 2
825 CALL TOTOTU

```

```

826 WAIT 4
827 END DEF
828 HANDLER BACK
829 LET B=1
830 RETRY
831 END HANDLER
832 DEF REN(REF NAMES)
833 SET D,4
834 LET M$=``
835 FOR I=1 TO 10
836   FOR J=I+1 TO 10
837     IF VAL(NAMES(I,J))<VAL(NAMES(J,I))THEN
838       LET M$=NAMES(I,1):LET NAMES(I,1)=NAMES(J,1):LET NAMES(J,1)=M$
839       LET M$=NAMES(I,2):LET NAMES(I,2)=NAMES(J,2):LET NAMES(J,2)=M$
840     END IF
841   NEXT J
842 NEXT I
843 SET 0,20
844 END DEF
845 DEF BEST(REF NAMES)
846 CALL PRNTSC
847 LET NAMES(10,2)=STRS(SCORE)
848 LET NAMES(10,1)=NAINS(LETTERS,NAMES,CUR)
849 CALL REN(NAMES)
850 CALL PRNTSC
851 END DEF
852 DEF RAINS(REF LETTERS,REF NAMES,REF CUR)
853   LET S=16:LET MNS=``:SET #11:INK 1:LET U=0:LET LETTERS(S)=``:
854 DISPLAY #12:AT 14 FROM 1 TO 2
855 DISPLAY #11:AT 17 FROM 3 TO 2
856 SET #12:PALETTE 62,254,14,36
857 SET #11:PALETTE 62,254,14,36
858 SET #12:INK 1:PLOT #12:0,48,:PRINT #12:TAB(S):LETTERS(S-2)
859 DO
860   LET CUR=0
861   PLOT #12:0,48,
862   DO
863     LET CUR=JOY(JO)
864     LOOP UNTIL CUR=1 OR CUR=2 OR CUR=16
865     SELECT CASE CUR
866     CASE 1
867       PRINT #12:TAB(S):LETTERS(S-2)
868       IF S=32 THEN LET S=31
869       LET S=S+1
870       PRINT #12:TAB(S):LETTERS(S-2)
871     CASE 2
872       PRINT #12:TAB(S):LETTERS(S-2)
873       IF S=3 THEN LET S=4
874       LET S=S-1
875       PRINT #12:TAB(S):LETTERS(S-2)
876     CASE ELSE
877       SOUND PITCH 58,DURATION 7,LEFT 100,RIGHT 100
878       IF S=32 THEN LET U=1
879       LET MNS=MNS+LETTERS(S-2)
880       PLOT #11:32,48,:PRINT #11:MNS
881       FOR G=1 TO 40
882         NEXT G
883       END SELECT
884     LOOP UNTIL LEN(MNS)=6 OR U=3
885     SET #12:PALETTE 224,224,224,224
886     SET #11:PALETTE 224,224,224,224
887     PRINT #12:TAB(S):LETTERS(S-2)
888     SET #11:INK 0:PLOT #11:32,48,:PRINT #11:000000 <<< 6*ALT-N >>>
889     LET NAINS=MNS
890   END DEF
891   DEF SND
892     SOUND DURATION 2,SOURCE 3
893   END DEF
894   DEF KSN
895     CLEAR QUEUE 1
896     SOUND SOURCE 3,DURATION 3,SYNC 1
897     SOUND PITCH 79,DURATION 100,ENVELOPE 11,SYNC 1,SOURCE 1
898   END DEF
899   DEF TOTOTO
900     FOR I=1 TO 4
901       READ R
902       SOUND PITCH R,DURATION 10,ENVELOPE 12,SYNC 1
903       SOUND PITCH R-7,DURATION 10,SOURCE 1,SYNC 1,ENVELOPE 12
904     NEXT I
905     DATA 26,26,26,24
906   END DEF
907   DEF GLORY PICTURE
908     SET 22,T:SET 23,2:SET 24,40:SET 25,6:OPEN #13:"VIDEO:"
909     SET #13:PALETTE 2,255,0,GREEN
910     PLOT #13:0,0,215,1279,215
911     SET #13:INK 2:PLOT #13:8,0,1279,0,1279,210,
912     SET #13:INK 2
913     PLOT #13:180,190,:PRINT #13:"CONGRATULATION"
914     PLOT #13:110,90,
915     PRINT #13:"YOU SAVED THEM...""
916     SET #13:INK 3
917     PLOT #13:185,195,:PRINT #13:"CONGRATULATION"
918     PLOT #13:115,95
919     PRINT #13:"YOU SAVED THEM...""
920   END DEF

```

